

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. balandžio 29 d.
(OR. en)

8580/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0131 (COD)

JAI 555
MIGR 132
ASIM 35
SOC 238
EMPL 146
EDUC 140
IA 52
CODEC 573

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. balandžio 28 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 655 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 655 final.

Pridedama: COM(2022) 655 final

Briuselis, 2022 04 27
COM(2022) 655 final

2022/0131 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti
valstybės narės teritorijoje teikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai
gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)**

{SEC(2022) 201 final} - {SWD(2022) 655 final} - {SWD(2022) 656 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šiuo pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti Direktyvą 2011/98/ES¹ dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (Vieno leidimo direktyvą). Šis pasiūlymas – tai dalis vadinamojo įgūdžių ir talentų dokumentų rinkinio, pasiūlyto kaip tolesnis veiksmas, susijęs su 2020 m. rugsėjo 23 d. priimtu Komisijos komunikatu dėl naujo Migracijos ir prieglobsčio pakto² (toliau – Pakto), kuriame pabrėžiama, kad reikia pašalinti pagrindinius ES teisėtos migracijos politikos trūkumus, reaguojant į bendrą tikslą pritraukti ES reikalingų įgūdžių ir talentų. Naujos redakcijos Vieno leidimo direktyva yra viena iš šių priemonių, kurių tikslas, kaip nustatyta Pakte – „[ieškoti] būdų supaprastinti ir patikslinti teisės aktų taikymo sritį“. Į dokumentų rinkinį taip pat įtraukta naujos redakcijos Direktyva 2003/109/EB) dėl ilgalaikių gyventojų³ ir pridėdamas komunikatas, kuriame išdėstytas naujas požiūris į plataus užmojo ir darnią ES teisėtos migracijos politiką, padedančią pritraukti talentų į mūsų ekonomiką ir sukurti saugius būdus pasiekti Europą⁴.

Dauguma migrantų atvyksta į Europą teisėtai. 2019 m. ES valstybės narės trečiųjų šalių piliečiams išdavė daugiau kaip tris milijonus pirmųjų leidimų gyventi, iš kurių daugiau kaip milijonas buvo išduoti darbo tikslais.

2019 m.⁵ valstybės narės pranešė apie 2 984 261 sprendimą dėl vieno leidimo⁶, iš kurių 1 212 952 buvo priimti dėl pirmųjų leidimų išdavimo. Kiti sprendimai buvo susiję su leidimų atnaujinimu arba pakeitimu. Remiantis turimais statistiniais duomenimis⁷, iš visų 2019 m. išduotų leidimų 1 172 028 (39 proc.) buvo išduoti atlygintinos veiklos tikslais, 928 483 (31 proc.) – dėl šeiminių priežasčių, 395 428 (13 proc.) – švietimo ir mokymo tikslais ir 368 509 (12 proc.) – dėl kitų priežasčių.

Pagrindiniai Vieno leidimo direktyvos tikslai – nustatyti vieną prašymų išduoti bendrą leidimą dirbti ir gyventi šalyje teikimo procedūrą ir užtikrinti vienodas teises reikalavimus atitinkantiems trečiųjų šalių piliečiams, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir į vieną leidimą išdavusios valstybės narės piliečius. Vis dėlto, kaip jau pabrėžta 2019 m. teisėtos migracijos teisės aktų tinkamumo patikrinimo ataskaitoje ir įgyvendinimo ataskaitoje, kai kurie neišspręsti klausimai toliau trukdo visiškai pasiekti tikslus.

¹ OL L 343, 2011 12 23, p. 1.

² [COM\(2020\) 609 final](#).

³ COM/2022/650.

⁴ COM/2022/657.

⁵ Šaltinis: Eurostatas ([migr_ressing](#)).

⁶ Kalbant apie statistinių duomenų teikimą, „vienas leidimas“ suprantamas kaip leidimas gyventi, kuris apima ir tuos asmenis, kurie gyvena šalyje darbo tikslais, ir asmenis, kuriems leista atvykti dėl kitų priežasčių, bet yra suteikta teisė dirbti. Statistinė „vieno leidimo“ apibrėžtis atitinka Direktyvos 2011/98/ES 2 straipsnio c punktą.

⁷ Nėra pagrindo išduoti leidimą maždaug 4 proc. visų 2019 m. išduotų vieno leidimo vienetų. Atsižvelgiant į migracijos srautų pokyčius 2020 m. dėl COVID-19 pandemijos, analizei naudoti 2019 m. statistiniai duomenys.

Šiuo pasiūlymu siekiama supaprastinti prašymų teikimo tvarką ir padaryti ją veiksmingesnę. Šiuo metu bendra paraiškų teikimo procedūrų trukmė⁸ atgraso darbdavius nuo tarptautinio įdarbinimo. Tikimasi, kad sutrumpinus šią trukmę padidės ES patrauklumas ir bus sprendžiama ES darbo jėgos trūkumo problema. Į pasiūlymą taip pat įtraukti nauji reikalavimai stiprinti apsaugos priemonės ir vienodą požiūrį į ES nepriklausančių šalių piliečius, palyginti su ES piliečiais, taip pat gerinti jų apsaugą nuo išnaudojimo darbe. Tai padės lengviau derinti darbo jėgos pasiūlą ir paklausą ir mažinti pažeidžiamumą dėl išnaudojimo darbe.

Per 10 direktyvos taikymo metų Komisija gavo nemažai skundų dėl jos taikymo valstybėse narėse (visų pirma dėl to, kad nesilaikoma teisės aktuose nustatytų vieno leidimo išdavimo terminų, arba dėl klausimų, susijusių su socialine apsauga). Dėl kai kurių skundų pradėtos pažeidimo nagrinėjimo procedūros. 2019 m. patvirtintame direktyvos vertinime, atliktame vykdant teisėtos migracijos teisės aktų tinkamumo patikrinimą⁹ (toliau – tinkamumo patikrinimas), ir įgyvendinimo ataskaitoje¹⁰, kuri taip pat buvo priimta 2019 m., nustatyta keletas spragų, neatitikimų ir trūkumų, susijusių su subjektyvia ir dalykine taikymo sritimis, ir praktinių problemų, susijusių su direktyvos taikymu valstybėse narėse. Tinkamumo patikrinimo išvadose visų pirma rekomenduota „apsvarstyti galimybę pasiūlyti teisėkūros priemonės nustatytiems neatitikimams, spragoms ir kitiems trūkumams pašalinti, siekiant supaprastinti, racionalizuoti, papildyti ir apskritai patobulinti ES teisės aktus“.

Europos Parlamentas savo 2021 m. gegužės 21 d. rezoliucijoje dėl naujų teisėtos darbuotojų migracijos kelių¹¹ palankiai įvertino Komisijos planuojamą Vieno leidimo direktyvos peržiūrą ir pasiūlė „išplėsti šios direktyvos taikymo sritį ir taikymą, kad ji apimtų platesnę darbuotojų kategoriją“.

1.2. Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis politikos nuostatomis

Šis pasiūlymas yra suderinamas su 2020 m. rugsėjo 23 d. priimtu Komisijos nauju Migracijos ir prieglobsčio paktu¹², kuriame pabrėžiama, kad reikia pašalinti pagrindinius ES teisėtos migracijos politikos trūkumus, reaguojant į bendrą tikslą pritraukti ES reikalingų įgūdžių ir talentų.

Šis pasiūlymas papildo kitas teisėtos migracijos srityje priimtas priemonės, visų pirma direktyvas, kuriomis reglamentuojamas gyventojų statusas: ES mėlynosios kortelės direktyvą (Direktyvą 2009/50/EB dėl aukštos kvalifikacijos darbuotojų)¹³, Direktyvą 2003/109/EB dėl ilgalaikio gyventojų statuso¹⁴, Direktyvą (ES) 2016/801 dėl studentų ir mokslo darbuotojų¹⁵,

⁸ Tinkamumo patikrinimo praktinio taikymo tyrimas rodo, kad dėl laiko, kurio prireikia teikiant prašymą išduoti vizą, kartais gerokai pailgėja bendra procedūra, kai kuriais atvejais net 3 mėnesiai.

⁹ Žr. 7 priede pateiktą Tinkamumo patikrinimo santrauką ir visą ataskaitą: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN

¹⁰ 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujų teisėtos darbuotojų migracijos kelių (2020/2010(INI)).

¹¹ COM(2020) 609 final.

¹² Peržiūrėta 2021 m. spalio 20 d. Direktyva (ES) 2021/1883 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2009/50/EB (OL L 382, 2021 10 28, p. 1).

¹³ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004 1 23, p. 44). Naujos redakcijos Direktyva dėl ilgalaikio gyventojų statuso taip pat yra įgūdžių ir talentų priemonių rinkinio dalis, žr. COM.

¹⁴ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų

Direktyvą 2003/86/EB dėl šeimos susijungimo¹⁶ (toliau – Teisėtos migracijos direktyvas) ir Direktyvą 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų reikalavimų¹⁷.

Šis pasiūlymas atitinka 2021–2027 m. Integracijos ir įtraukties veiksmų planą¹⁸, kuriame numatyta bendra politikos sistema, kuria siekiama padėti valstybėms narėms toliau plėtoti ir stiprinti savo nacionalinę trečiųjų šalių piliečių ir migrantų kilmės asmenų, įskaitant ES ilgalaikius gyventojus, integracijos politiką.

1.3. Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Šiuo pasiūlymu remiami tikslai, išdėstyti 2020 m. gegužės 27 d. Komisijos komunikate „Proga Europai atsigauti ir paruošti dirvą naujai kartai“, kuriame nubrėžtas ES kelias į ekonomikos atsigavimą ir perėjimą prie ekologiškesnės, skaitmeninės ir atsparesnės ekonomikos ir visuomenės. Viena iš svarbiausių to dalių – įgūdžių, žinių ir kompetencijos tobulinimas ir pritaikymas. Priemonės, kuriomis siekiama pagerinti prašymų išduoti vieną leidimą teikimo procedūrą ir teises į vienodą požiūrį, turi būti vertinamos atsižvelgiant į šį platesnį kontekstą.

Pasiūlymas taip pat atitinka Europos įgūdžių darbotvarę¹⁹, kurioje raginama laikytis strategiškesnio požiūrio į teisėtą migraciją, nukreipto į geresnį talentų pritraukimą ir išlaikymą. Tam reikia geriau derinti darbo jėgos pasiūlą ir paklausą, nustatyti aiškias imigracijos procedūras ir užtikrinti didesnę trečiųjų šalių piliečių kompetencijos pripažinimo ES darbo rinkoje proceso veiksmingumą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

2.1. Teisinis pagrindas

Pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 79 straipsnio 2 dalis, kuria Europos Parlamentui ir Tarybai suteikiami įgaliojimai veikti pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir priimti priemones, susijusias su: a) atvykimo ir gyvenimo sąlygomis bei ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi išdavimo valstybėse narėse standartais ir b) teisėtai valstybėje narėje gyvenančių trečiųjų šalių piliečių teisių, įskaitant sąlygas, kuriomis reglamentuojama teisė laisvai judėti ir gyventi kitose valstybėse narėse, apibrėžimu.

2.2. Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Taikomas subsidiarumo principas, nes tai yra pasidalijamosios kompetencijos sritis²⁰. 2007 m. atliekant pirmojo pasiūlymo dėl vieno leidimo poveikio vertinimą (COM(2007) 638 galutinis)

programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų (OL L 132, 2016 5 21, p. 21).

¹⁶ 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą (OL L 251, 2003 10 3, p. 12).

¹⁷ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011 12 20, p. 9).

¹⁸ COM(2020) 758 *final*.

¹⁹ COM(2020) 274 *final*.

²⁰ Vis dėlto bet kuri teisėtos migracijos srityje siūloma priemonė „neturi įtakos valstybių narių teisei nustatyti į jų teritoriją iš trečiųjų šalių ieškoti samdomo arba savarankiško darbo atvykstančių trečiųjų šalių piliečių priėmimo apimtį“ (SESV 79 straipsnio 5 dalis).

buvo patikrinta jo atitiktis subsidarumo principui. Poreikis sukurti bendrą ES teisėtos migracijos sistemą susijęs su vidaus sienų kontrolės panaikinimu ES ir Šengeno erdvės sukūrimu.

Iš tinkamumo patikrinimo rezultatų matyti, kad teisėtos migracijos direktyvos, įskaitant Vieno leidimo direktyvą, turėjo tam tikrą teigiamą poveikį, kurio valstybės narės, veikdamos atskirai, nebūtų pasiekusios, pvz., yra tam tikru mastu suderintos sąlygos, procedūros ir teisės, taip padedant sukurti vienodas sąlygas visose valstybėse narėse, supaprastintos administracinės procedūros, užtikrintas didesnis teisinis tikrumas ir nuspėjamumas trečiųjų šalių piliečiams, darbdaviams ir administravimo institucijoms, geriau pripažįstamos trečiųjų šalių piliečių teisės (t. y. teisė reikalauti, kad su jais būtų elgiamasi taip pat, kaip ir su atitinkamos šalies piliečiais, daugelyje svarbių sričių, pavyzdžiui, susijusių su darbo sąlygomis, galimybėmis mokytis ir gauti socialinės apsaugos išmokas, ir procesinės teisės) ir pasiektas didesnis judumas ES viduje.

Naujos redakcijos Vieno leidimo direktyva siekiama dar labiau supaprastinti procedūrą ir sustiprinti ES teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų teises į vienodą požiūrį ir apsaugą. Visų pirma, ES lygmeniu supaprastintos ir sutrumpintos procedūros bus naudingos tiek trečiųjų šalių piliečiams, tiek jų potencialiems darbdaviams visoje ES, o geresnės teisės padės užtikrinti vienodas sąlygas trečiųjų šalių darbuotojams skirtingose valstybėse narėse ir mažinti socialinio dempingo riziką. Direktyvos įgyvendinimo skirtumai parodė, kad jei valstybės narės veiks pavieniui, kils pavojus, kad skirtingose valstybėse narėse trečiųjų šalių piliečiams toliau bus taikomos nevienodos sąlygos ir skirtumai nebus mažinami ar paaiškinami. Tai galėtų toliau iškreipti konkurenciją bendrojoje rinkoje, nes vienos valstybės narės teiktų daugiau teisių nei kitos arba jose būtų taikomos ne tokios sudėtingos vieno leidimo išdavimo procedūros.

2.3. Proporciningumo principas

Šiuo pasiūlymu padaryti Vieno leidimo direktyvos pakeitimai yra riboti ir tiksliniai, jais siekiama veiksmingai pašalinti pagrindinius trūkumus, nustatytus taikant ir vertinant direktyvą. Siūlomi pakeitimai apsiriboja tais aspektais, kurių valstybės narės pačios negali patenkinamai pasiekti, o suinteresuotosioms šalims tenkanti administracinė našta nebūtų neproporcinga tikslams, kuriuos reikia pasiekti, nes tomis priemonėmis tik būtų atnaujintos arba papildytos jau galiojančios procedūros.

Valstybėms narėms tenkanti administracinė našta, susijusi su teisės aktų keitimu, būtų nedidelė, nes Vieno leidimo direktyva jau taikoma, o šią naštą nusvertų nauda.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, pasiūlymu neviršijama tai, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

2.4. Priemonės pasirinkimas

Šiuo pasiūlymu siekiama numatyti tikslinius direktyvos pakeitimus, kad būtų pašalinti tam tikri nustatyti trūkumai. Kadangi pasiūlyta priemonė yra Vieno leidimo direktyvos išdėstymas nauja redakcija, tinkamiausia yra ta pati teisinė priemonė. Ja nustatomi privalomi minimalūs standartai, kartu suteikiant valstybėms narėms reikiamo lankstumo galimybę.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

3.1. **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

2019 m. kovo 29 d. priimtoje ES teisėtos migracijos teisės aktų tinkamumo patikrinimo ataskaitoje²¹ pateikiamas išsamus vertinimas, atliktas siekiant išsiaiškinti, ar ES teisėtos migracijos sistema vis dar atitinka savo paskirtį, nustatyti neatitikimus ir spragas ir ieškoti galimų būdų racionalizuoti ir supaprastinti galiojančias taisykles. 2019 m. patvirtintame direktyvos vertinime, atliktame vykdant teisėtos migracijos teisės aktų tinkamumo patikrinimą, ir įgyvendinimo ataskaitoje²², kuri taip pat buvo priimta 2019 m., nustatyta keletas spragų, neatitikimų ir trūkumų, susijusių su subjektyvia ir dalykine taikymo sritimis, ir praktinių problemų, susijusių su direktyvos taikymu valstybėse narėse.

Kaip pažymėta pirmiau, tinkamumo patikrinimo išvadose rekomenduota „apsvarstyti galimybę pasiūlyti teisėkūros priemonės nustatytiems neatitikimams, spragoms ir kitiems trūkumams pašalinti, siekiant supaprastinti, racionalizuoti, papildyti ir apskritai patobulinti ES teisės aktus“. Pagrindines nustatytas problemas galima suskirstyti į tris sritis:

- (1) sudėtinga ir neveiksminga prašymų teikimo procedūra ir neaiškios teisės, dėl kurių kai kuriais atvejais procedūros trunka ilgiau ir mažėja ES patrauklumas trečiųjų šalių piliečiams;
- (2) tam tikrų kategorijų migrantai nepatenka į direktyvos ar kitų ES teisinių priemonių taikymo sritį;
- (3) darbuotojai nėra pakankamai apsaugoti nuo išnaudojimo.

4. **KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS**

Atliekant teisėtos migracijos teisės aktų tinkamumo patikrinimą²³ buvo surengtos plataus masto konsultacijos, įskaitant viešas konsultacijas. 2020 m. rugsėjo 23 d. – gruodžio 30 d. Komisijos portale „Išsakykite savo nuomonę“²⁴ buvo surengtos dar vienos viešos konsultacijos internetu dėl teisėtos migracijos ateities.

2021 m. pirmąjį pusmetį vyko tikslinės konsultacijos, per kurias užduota daugiau techninių klausimų dėl direktyvos išdėstymo nauja redakcija. Kai kurias konsultacijas Komisija surengė savarankiškai, o kitos įvyko atliekant išorės rangovui užsakytą tyrimą. Atliekant poveikio vertinimą taip pat buvo teikiamos *ad hoc* užklauskos Europos migracijos tinklo nariams.

Atsakymus į dvi minėtas viešas konsultacijas pateikė ES piliečiai, organizacijos ir trečiųjų šalių piliečiai (gyvenantys ES arba už jos ribų), verslo asociacijos ir organizacijos, nevyriausybines organizacijos, akademinės ir (arba) mokslinių tyrimų institucijos, profesinės sąjungos, ministerijos ir viešųjų paslaugų subjektai. Tikslinės konsultacijos apėmė valstybių narių kompetentingas institucijas, verslo asociacijas ir organizacijas, nevyriausybines organizacijas, akademinę bendruomenę, praktikuojančius teisininkus, ekspertų grupes ir viešųjų paslaugų subjektus.

²¹ SWD(2019) 1055 *final*.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN>

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3aai-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

Pasiūlyme atsižvelgta į pagrindines per konsultacijas nustatytas problemas ir juo šios problemos sprendžiamos.

4.1. Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Naujos redakcijos direktyvos poveikio vertinimas buvo paremtas išorės rangovo atliktu tyrimu²⁵. Be to, dėl naujos redakcijos direktyvos konsultuotasi su keliomis ekspertų grupėmis: 2021 m. kovo 2 d. – migrantų nuomonės migracijos, prieglobsčio ir integracijos srityje ekspertų grupe, 2021 m. kovo 10 d. – Europos valstybinių užimtumo tarnybų tinklu, 2021 m. balandžio 14 d. – neformalia Komisijos ekonominės migracijos ekspertų grupe ir 2021 m. balandžio 29 d. – ES teisėtos migracijos specialistų tinklu. Taip pat konsultuotasi su Europos migracijos tinklu, pateikiant *ad hoc* užklausą²⁶.

4.2. Poveikio vertinimas

Laikydamosi geresnio reglamentavimo politikos, Komisija, rengdama pasiūlymą, atliko poveikio vertinimą. Poveikio vertinime buvo įvertintos trys skirtingo ES intervencijos masto politikos galimybės:

1 galimybė – direktyvos veiksmingumo didinimo veiksmai. Ši politikos galimybė apimtų naujus su teisėkūra nesusijusius veiksmus, kuriais būtų siekiama pagerinti direktyvos įgyvendinimą, pavyzdžiui, atlikti lyginamąsias analizes ir tikslinius tyrimus, susijusius su konkrečiais direktyvos įgyvendinimo aspektais, ir parengti neprivalomas gaires dėl direktyvos nuostatų aiškinimo kaip Vieno leidimo direktyvos vadovą; pateikti rekomendacijas dėl aspektų, kuriems šiuo metu netaikoma vieno leidimo procedūra ir skatinti naujoviškus požiūrius.

2 galimybė – esminė direktyvos peržiūra taikant teisėkūros procedūrą. Šia politikos galimybe būtų siekiama supaprastinti prašymų teikimo procedūrą ir paaiškinti, kokių kategorijų trečiųjų šalių darbuotojams direktyva taikoma, taip pat įtraukti asmenis, kuriems suteikta apsauga pagal nacionalinę teisę. Pagal šią galimybę taip pat būtų numatyta priimti privalomos teisinės galios neturinčias priemones (pvz., rekomendacijas), kad būtų pagerintas ir suderintas Vieno leidimo direktyvoje numatytų teisių į vienodą požiūrį įgyvendinimas.

3 galimybė – Direktyvos teisėkūros peržiūra, kaip numatyta pagal 2 galimybę, taip pat teisių ir apsaugos reglamentavimas. Ši galimybė apimtų pagal 2 galimybę numatytus teisės aktų pakeitimus, be to, ja būtų siekiama pagerinti ir paaiškinti kai kurias teises į vienodą požiūrį (prieigą prie būsto, išmokas šeimai), užtikrinti, kad leidimas nebūtų siejamas tik su vienu darbdaviu, kad būtų išvengta pernelyg dažnų leidimo pakeitimų, ir teisėkūros veiksmais pagerinti apsaugą nuo išnaudojimo darbe.

Remiantis socialinio ir ekonominio poveikio, politikos galimybių veiksmingumo ir efektyvumo, jų politinio įgyvendinamumo ir suinteresuotųjų šalių pritarimo vertinimu, tinkamiausia yra **3 galimybė**.

3 galimybė apima daug politikos priemonių, kuriomis būtų šalinami esami direktyvos trūkumai, dar labiau supaprastinama ir racionalizuojama viena prašymų teikimo procedūra, sustiprinamos teisės į vienodą požiūrį ir toliau gerinamas direktyvos suderinamumas su

²⁵ ICF, *Study in support of the Impact assessments on the revision of Directive 2003/109/EC and Directive 2011/98/EU*, 2021.

²⁶ EMN (2021) *Ad Hoc Query 2021.36 to support an impact assessment study on the revision of the Single Permit Directive*.

platesne ES teisėtos migracijos teise, paaiškinant, kokių kategorijų trečiųjų šalių darbuotojams direktyva netaikoma. Be to, pagal 3 galimybę išplečiama direktyvos subjektinė taikymo sritis, į ją įtraukiant asmenis, kuriems pagal nacionalinę teisę suteikiama apsauga ir kuriems šiuo metu nėra visapusiškai taikomos vienodo požiūrio nuostatos, taip pat išplečiama direktyvos dalykinė taikymo sritis, įtraukiant nuostatas dėl darbo inspekcijų, stebėsenos ir sankcijų darbdaviams už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus.

Poveikio vertinimas parodė, kad 3 galimybė bus labai veiksminga siekiant tikslų ir derinant didžiąją dalį per konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis pareikštų nuomonių. Be to, 3 galimybė gali duoti naudos visuomenei, nes į direktyvos taikymo sritį įtraukus asmenis, kuriems apsauga suteikta pagal nacionalinę teisę, šiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie šiuo metu nesinaudoja arba tik iš dalies naudojami vienodo požiūrio principu, būtų suteikta daugiau teisių. Ji taip pat padėtų sustiprinti visų trečiųjų šalių darbuotojų, kuriems taikoma direktyva, apsaugą nuo išnaudojimo. Todėl pasirinkus 3 galimybę būtų tinkamai suderintas direktyvos subjektinės ir dalykinės taikymo sričių išplėtimas ir tolesnis supaprastinimas.

Be to, tinkamiausia politikos galimybė geriausiai atitiktų tinkamumo patikrinimo rekomendacijas ir Komisijos Migracijos ir prieglobsčio pakto tikslus. Taip pat būtų užtikrintas suderinamumas su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika²⁷. Nors Pakte paskelbta, kad persvarstant direktyvą bus ieškoma būdų, kaip supaprastinti ir paaiškinti teisės aktų taikymo sritį, įskaitant žemos ir vidutinės kvalifikacijos darbuotojų priėmimo ir gyvenimo sąlygas, galimybė įtraukti tokias sąlygas buvo atmesta ankstyvame poveikio vertinimo proceso etape.

Be to, vieno leidimo procedūros ir susijusių teisių atžvilgiu direktyvos taikymo sritis jau apima visus trečiųjų šalių piliečius, neatsižvelgiant į jų įgūdžių lygį. Dauguma suinteresuotųjų šalių, su kuriomis konsultuotasi, skeptiškai vertino poreikį reglamentuoti žemos ir vidutinės kvalifikacijos darbuotojų priėmimo sąlygas, nes, jų nuomone, į jas pakankamai atsižvelgiama nacionalinės teisės aktuose ir vieno leidimo procedūroje. Be to, ekspertai pareiškė nuomonę, kad, kadangi direktyva yra horizontalioji „procedūrinė“ direktyva, nustatyti priėmimo sąlygas tik konkrečių kategorijų darbuotojams nėra tinkama teisinė priemonė.

Reglamentavimo patikros valdybos nuomonė

2021 m. rugsėjo 22 d. poveikio vertinimas buvo pateiktas Reglamentavimo patikros valdybai, o 2021 m. spalio 20 d. buvo surengtas posėdis. 2021 m. spalio 25 d. Valdyba vertinimui pritarė su išlygomis. Valdyba atkreipė dėmesį į tam tikrus poveikio vertinimo aspektus, į kuriuos reikėtų atsižvelgti. Konkrečiai Valdyba paprašė išsamiau paaiškinti siaurą iniciatyvos taikymo sritį, dėl kurios galėtų kilti nepagrįstų lūkesčių dėl galimo siūlomų priemonių poveikio. Be to, Valdyba paprašė geriau atskleisti pagrindinius politikos pasirinkimo galimybių skirtumus ir geriau išanalizuoti, ar galimi alternatyvūs požiūriai į siūlomas priemones. Valdyba taip pat paprašė paaiškinti, kokį poveikį siūlomos priemonės turėtų valstybių narių vidaus darbo rinkoms ir administracinėms sistemoms.

Į šias ir kitas išsamesnes Valdybos pateiktas pastabas buvo atsižvelgta galutinėje poveikio vertinimo redakcijoje, kurioje, pavyzdžiui, geriau aprašytas galimas siūlomų tikslinių priemonių poveikis visos ES darbo rinkos patrauklumui, taip pat valstybių narių vidaus darbo rinkoms ir administracinėms sistemoms. Politikos galimybės buvo peržiūrėtos, siekiant atsižvelgti į temines sritis, nustatytas apibrėžiant problemą. Į Valdybos pastabas taip pat atsižvelgta toliau pateiktoje siūlomoje direktyvoje.

²⁷ Byla C-302/19, *Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) prieš WS*. 2020 m. lapkričio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimas.

4.3. Reglamentavimo kokybė ir supaprastinimas

Šiuo pasiūlymu siekiama supaprastinti prašymų teikimo tvarką, leidžiant prašymus teikti tiek paskirties valstybėje narėje, tiek trečiojoje šalyje, taip pat nustatant, kad direktyvoje nustatytas keturių mėnesių terminas apima 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos reikiamos vizos išdavimą ir laiką, kurio kompetentingoms institucijoms reikia padėčiai darbo rinkoje patikrinti. Remiantis siūlomais pakeitimais, vienu leidimu trečiosios šalies piliečiui taip pat būtų suteikta teisė jo galiojimo laikotarpiu pakeisti darbdavį, o tai taip pat turėtų padėti sumažinti administracinę naštą, nes būtų apribotas pakartotinių prašymų poreikis pasikeitus darbo vietai. Be to, pasiūlymu siekiama pagerinti tam tikras teises į vienodą požiūrį ir paaiškinti, kokių kategorijų trečiųjų šalių darbuotojams direktyva taikoma. Pasiūlymu taip pat išplečiama direktyvos taikymo sritis, įtraukiant į ją asmenis, kuriems apsauga suteikta pagal nacionalinę teisę, ir gerinama trečiųjų šalių darbuotojų apsauga, įtraukiant naujas nuostatas dėl palankesnių sąlygų teikti skundus, vykdyti stebėseną ir taikyti sankcijas sudarymo. Pasiūlymu įtraukiamos naujos nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti geresnę apsaugą trečiųjų šalių darbuotojams, kurie gali susilaikyti nuo skundų prieš savo darbdavius teikimo, nes bijo prarasti leidimą gyventi, užtikrinant, kad bent tris mėnesius po tapimo bedarbiu trečiosios šalies pilietis galėtų teisėtai gyventi valstybėje narėje.

Šis pasiūlymas buvo įtrauktas į 2021 m. Komisijos darbo programos II priedą²⁸, todėl jis yra Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT) dalis. Ateičiai tinkamo reglamentavimo platforma taip pat paskelbė nuomonę dėl to, kaip supaprastinti ir sumažinti nereikalingą naštą, be kita ko, modernizuojant esamus ES teisės aktus ir šiuo tikslu pasitelkiant skaitmeninimą, į kurią pasiūlyme atsižvelgta. Nuomonė priimta 2021 m. gruodžio 10 d. Platforma pateikė šias dvi rekomendacijas:

1 pasiūlymas: supaprastinti ir suskaitmeninti vieno leidimo prašymą ir prašymus išduoti vizą, kad būtų sumažinta prašytojams ir valdžios institucijoms tenkanti administracinė našta ir išlaidos.

2 pasiūlymas: supaprastinus darbdavio keitimo procedūras ir padidinus darbuotojų atsakomybę bus suteikta konkrečios naudos nacionalinėms administracijoms ir prašytojams.

Į šiuos pasiūlymus atsižvelgta:

4 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad valstybės narės turėtų leisti teikti prašymą išduoti vieną leidimą tiek paskirties valstybėje narėje, tiek iš trečiosios šalies, ir reikalaujama, kad valstybės narės išduotų reikiamą vizą, jei laikomasi ES arba nacionalinės teisės aktuose nustatytų reikalavimų;

5 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad direktyvoje nustatytas keturių mėnesių terminas apima 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos reikiamos vizos išdavimą. Šis terminas taip pat turi apimti laiką, kurio kompetentingoms institucijoms reikia padėčiai darbo rinkoje patikrinti prieš priimant sprendimą dėl vieno leidimo;

11 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad vienas leidimas nepanaikinamas, jei jo turėtojas yra bedarbis. Valstybės narės leidžia trečiosios šalies piliečiui būti jų teritorijoje bent 3 mėnesius leidimo galiojimo laikotarpiu.

Pirmasis Platformos pasiūlymas taip pat susijęs su prašymų išduoti leidimus gyventi ir dirbti teikimo procedūros skaitmeninimu. Dabartiniame pasiūlyme šis sudėtingas aspektas nenagrinėjamas, o dėmesys sutelkiamas į procedūrų racionalizavimą ir supaprastinimą. Tačiau skaitmeninimas gali padėti paspartinti prašymų nagrinėjimą ir taip sumažinti prašytojų ir

darbdavių išlaidas. Taip pat būtų sudarytos sąlygos rasti tinkamą darbą ir sumažinta nedeklaruojamo darbo rizika. Todėl Komisija remsis Šengeno vizų skaitmeninimo patirtimi šioje srityje ir atliks techninį darbą atitinkamuose savo tinkluose, siekdama aptarti skaitmeninimo teikiamas galimybes ir išsamiau išnagrinėti jo naudą ir poveikį.

Pagal REFIT sutaupyta suma. Tinkamiausia galimybė		
Aprašymas	Suma	Pastabos
Dėl mažesnių taikymo sąnaudų sutaupoma lėšų	Iki 11,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį)	Trečiųjų šalių piliečiai
	Iki 3,0 mln. per metus (per 10 metų laikotarpį)	Darbdaviai
Dėl mažesnių prašymų nagrinėjimo laiko sąnaudų sutaupoma lėšų	89,0 mln.–278,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį)	Trečiųjų šalių piliečiai
	22,0 mln.–70,0 mln. EUR per metus	Darbdaviai ²⁹
	200 000–4,0 mln. EUR (per 10 metų laikotarpį)	Nacionalinės valdžios institucijos ³⁰ .
Dėl mažesnių kelionės išlaidų sutaupoma lėšų	Iki 137,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį)	Trečiųjų šalių piliečiai
Išlaidų sutaupymas (mažesni tarpininkavimo mokesčiai)	Iki 106,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį)	Trečiųjų šalių piliečiai
	Iki 25,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį)	Trečiųjų šalių piliečiai
Išlaidų sutaupymas (kitų su prašymais susijusių mokesčių, pvz., sertifikavimo, dokumentų vertimo ir kt., sumažinimas)	Iki 14,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį).	Trečiųjų šalių piliečiai
	Iki 4,0 mln. EUR per metus (per 10 metų laikotarpį).	Trečiųjų šalių piliečiai

²⁹ Šis intervalas labai didelis dėl to, kad skirtingų su tinkamiausia galimybe susijusių politikos veiksmų ir (arba) priemonių išlaidų sutaupymo mastas yra nevienodas (iš dalies dėl skirtingų prielaidų dėl susijusių prašytojų ir (arba) prašymų skaičiaus pagal šias priemones).

³⁰ Vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu galima tikėtis sumažinti administracinę naštą ir (arba) sutaupyti lėšų, nes pradės aiškėti paprastesnės prašymų teikimo procedūros nauda – bus sutaupoma lėšų dėl to, kad reikės mažiau išteklių (darbuotojų ir laiko) prašymams nagrinėti, todėl jie bus veiksmingiau naudojami organizacijose.

4.4. Pagrindinės teisės

ŠIS PASIŪLYMAS ATITINKA PAGRINDINIŲ TEISIŲ CHARTIJĄ IR JUO SUSTIPRINAMOS KAI KURIOS CHARTIJOJE ĮTVIRTINTOS TEISĖS. VISŲ PIRMA JIS PADEDA STIPRINTI KONKREČIAS PAGRINDINES TEISES, TOKIAS KAIP: VERGIJOS IR PRIVERSTINIO DARBO UŽDRAUDIMAS (5 STRAIPSNIS), TEISĖ Į NUOSAVYBĘ (17 STRAIPSNIS), LYGYBĖ (20 STRAIPSNIS), SAŽININGOS IR TEISINGOS DARBO SĄLYGOS (31 STRAIPSNIS), TEISĖ Į ŠEIMOS IR PROFESINĮ GYVENIMĄ (33 STRAIPSNIS) IR TEISĖ Į SOCIALINĘ APSAUGĄ IR SOCIALINĘ PARAMĄ (34 STRAIPSNIS).**5. POVEIKIS BIUDŽETUI**

Poveikio Europos Sąjungos biudžetui nėra.

6. KITI ELEMENTAI

6.1. Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Komisija tikrins, ar visos dalyvaujančios valstybės teisingai ir veiksmingai perkėlė priemonę į nacionalinę teisę. Įgyvendinimo etapu Komisija reguliariai rengs ryšių komiteto posėdžius su visomis valstybėmis narėmis, kad aptartų ir išaiškintų visus klausimus, kurie gali kilti perkėlimo į nacionalinę teisę etapu. Komisija periodiškai teiks Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje bus įvertintas Vieno leidimo direktyvos įgyvendinimas, veikimas ir poveikis.

Vieno leidimo direktyvos taikymas bus stebimas atsižvelgiant į svarbiausius politikos tikslus pagal įvairius aktualius ir išmatuojamus rodiklius, grindžiamus lengvai prieinamais, pripažintais ir patikimais duomenų šaltiniais. Pagal siūlomą naujos redakcijos direktyvą privaloma teikti daugiau įvairios informacijos, siekiant geriau užtikrinti, kad informacija būtų pateikiama laiku ir patikima. Oficialūs Eurostato ir valstybių narių statistiniai duomenys ir toliau bus kuo daugiau naudojami, siekiant stebėti išduodamų vieno leidimo vienetų skaičių, o esamos ES agentūros ir tinklai, pavyzdžiui, Pagrindinių teisių agentūra ir Europos migracijos tinklas, gali būti pasitelkiami siekiant laiku atlikti su vienu leidimu susijusių temų tyrimus. Taip pat Komisija toliau pasitelks esamas ekspertų grupes, kurios prisidėjo rengiant poveikio vertinimą.

6.2. Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Siūloma naujos redakcijos direktyva apima platesnę subjektinę taikymo sritį, kalbant apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems ji taikoma. Pasiūlyme taip pat numatyta daugiau teisinių prievolių, palyginti su galiojančia Direktyva 2011/98/ES. Be to, į pasiūlymą įtrauktos nuostatos, kurios dar nėra privaloma tvarka įtrauktos į dabartinę teisinę sistemą. Todėl valstybės narės turės kartu su pranešimu apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės pateikti aiškinamuosius dokumentus, įskaitant nacionalinių nuostatų ir direktyvos atitikties lentelę, kad būtų galima aiškiai nustatyti perkėlimo į nacionalinę teisę priemonės, kurias valstybės narės įtraukė į galiojančius teisės aktus.

6.3. Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1–3 straipsniai

Šiame skyriuje nustatomas pasiūlymo dalykas, apibrėžtys ir taikymo sritis. Siekiant užtikrinti didesnę teisinį tikrumą ir sustiprinti trečiųjų šalių darbuotojų apsaugą, pasiūlyme pateikiama darbdavio apibrėžtis, apimanti įdarbinimo arba laikinojo įdarbinimo įmones.

Keliais pasiūlymo dėl išdėstymo nauja redakcija pakeitimais siekiama patikslinti Direktyvos 2011/98/ES taikymo sritį, visų pirma 3 straipsnio 2 dalyje išsamiai išdėstytas direktyvos taikymo srities išimtis. Dėl komandiruojamų darbuotojų pateikta nuoroda į Tarybos direktyvą 1996/71/EB. Iš kitos valstybės narės komandiruojami trečiųjų šalių darbuotojai nepatenka į taikymo sritį, nes jie nelaikomi valstybės narės, į kurią jie komandiruojami, darbo rinkos dalimi. Be to, yra įtrauktos nuorodos į direktyvas, kurios buvo priimtos po to, kai direktyva³¹ įsigaliojo, pavyzdžiui, į Direktyvą dėl bendrovės viduje perkeliamų asmenų ir Sezoninių darbuotojų direktyvą³². Direktyva 2011/98/ES netaikoma tik trečiųjų šalių darbuotojams, kuriems taikomos šios dvi direktyvos. Pagal dabartinį 3 straipsnio 2 dalies h punktą trečiųjų šalių piliečiai, kuriems suteikta apsauga pagal nacionalinę teisę, tarptautinius įsipareigojimus arba valstybės narės praktiką, neįtraukti į taikymo sritį. Šiuo metu neaišku, ar tiems trečiųjų šalių piliečiams (jei jiems būtų leidžiama dirbti) būtų taikoma II skyriuje nustatyta procedūra ir III skyriaus nuostatos dėl vienodo požiūrio. Todėl siūloma į direktyvos taikymo sritį įtraukti šią trečiųjų šalių piliečių kategoriją, išbraukiant 3 straipsnio 2 dalies h punktą.

II skyrius. Viena prašymų teikimo procedūra ir vienas leidimas

4 straipsnis. Viena prašymų teikimo procedūra

Direktyvos 4 straipsniu reglamentuojami pagrindiniai vienos prašymų teikimo procedūros aspektai.

Pagal 4 straipsnio 1 dalį prašymas išduoti, iš dalies pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą turėtų būti teikiamas pagal vieną prašymų teikimo procedūrą. Šiuo metu, jei prašymą turi teikti trečiosios šalies pilietis, valstybės narės leidžia teikti prašymą iš trečiosios šalies arba, jei tai numatyta nacionalinėje teisėje, valstybės narės, kurioje trečiosios šalies pilietis teisėtai yra, teritorijoje. Siekiant palengvinti prašytojui taikomą procedūrą, pasiūlyme dėl naujos redakcijos direktyvos numatyta, kad valstybės narės turėtų leisti teikti prašymą išduoti vieną leidimą ir paskirties valstybėje narėje, ir iš trečiosios šalies.

Pagal dabartinę 4 straipsnio 3 dalį viena prašymų teikimo procedūra nedaro poveikio vizų išdavimo procedūroms, kurių gali prireikti pirminiam atvykimui. Siekiant suderinti pasiūlymą dėl naujos redakcijos direktyvos su kitomis teisėtos migracijos direktyvomis, jame reikalaujama, kad valstybės narės išduotų reikiamą vizą, kai įvykdomi Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatyti vieno leidimo ir vizos išdavimo reikalavimai. Šiuo pakeitimu siekiama išvengti, kad įvykdžius vieno leidimo reikalavimus prašymas išduoti atvykimo vizą būtų atmetamas arba vizos išdavimas būtų atidedamas.

5 straipsnis. Kompetentinga institucija

³¹ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/98/ES dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (OL L 343, 2011 12 23, p. 1).

³² 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/66/ES dėl bendrovės viduje perkeliamų trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų (OL L 157, 2014 5 27, p. 1). Direktyva 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

5 straipsnyje numatomos tam tikros procedūrinės garantijos, taikomos per prašymo teikimo procedūrą ir priimant sprendimą dėl vieno leidimo. Pagal galiojančias nuostatas tais atvejais, kai prašymus išduoti vieną leidimą galima teikti tik atvykimo valstybėse narėse, procedūra, pagal kurią pirmiausia gaunama atvykimo viza, gali gerokai pailginti visos procedūros trukmę. Pasiūlyme dėl naujos redakcijos direktyvos nustatoma, kad direktyvoje nustatytas keturių mėnesių terminas taip pat apima 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos reikiamos vizos išdavimą. Šis terminas taip pat turi apimti laiką, kurio kompetentingoms institucijoms reikia padėčiai darbo rinkoje patikrinti prieš priimant sprendimą dėl vieno leidimo.

6 ir 7 straipsniuose reglamentuojami vieno leidimo ir leidimų gyventi, išduotų ne darbo tikslais, formos reikalavimai. Direktyva 2011/98/ES nekeičiama.

8 straipsnyje numatomos tam tikros procedūrinės garantijos, suteikiamos prašymą išduoti leidimą pateikusiam asmeniui, t. y. pareiga raštu išdėstyti sprendimą atmesti prašymą išduoti, pakeisti ar atnaujinti leidimą argumentus, taip pat garantija, kad bus raštu pateikta informacija apie instituciją, kuriai prašytojas gali pateikti skundą, ir terminus. Direktyva 2011/98/ES nekeičiama.

9 straipsnis. Galimybė susipažinti su informacija

9 straipsnyje valstybės narės įpareigojamos paprašytos trečiosios šalies piliečiui ir būsimam darbdaviui suteikti atitinkamą informaciją apie dokumentus, kurių reikia išsamiam prašymui pateikti. Į pasiūlymą dėl naujos redakcijos direktyvos įtraukiama nauja nuostata, kuria išsamiau reglamentuojama informacija, kurią turi pateikti kompetentinga institucija, įskaitant informaciją apie trečiųjų šalių piliečių teises, pareigas ir procedūrinės garantijas.

10 straipsnis. Mokesčiai

Pagal 10 straipsnį valstybėms narėms leidžiama reikalauti, kad prašytojai prireikus mokėtų mokesčius už prašymų nagrinėjimą. Naujos redakcijos direktyvoje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų proporcingus mokesčius, grindžiamus teikiamomis prašymų nagrinėjimo ir leidimų išdavimo paslaugomis.

11 straipsnis. Pagal vieną leidimą suteikiamos teisės

11 straipsnio a–d punktuose nustatomos vienu leidimu suteikiamos teisės: teisė atvykti ir gyventi šalyje, laisvai patekti į visą jos teritoriją, vykdyti konkrečią leidžiamą darbo veiklą ir teisė būti informuotam apie turėtojo teises.

Pasiūlyme dėl išdėstymo nauja redakcija pateikiamos naujos nuostatos (11 straipsnio 2–4 dalys), kuriomis siekiama pagerinti trečiųjų šalių darbuotojų apsaugą. Remiantis siūlomais pakeitimais, vienas leidimas suteiktų trečiosios šalies piliečiui teisę jo galiojimo laikotarpiu pakeisti darbdavį. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė reikalauti pranešti apie pakeitimą ir galimybė patikrinti padėtį darbo rinkoje, jeigu pakeičiamas darbdavys. Pridedama 4 dalis, kuria siekiama užtikrinti, kad valstybės narės, kurios panaikina vieną leidimą dėl darbo netekimo, leidimo galiojimo laikotarpiu trečiosios šalies darbuotojams leistų pasilikti savo teritorijoje ne mažiau kaip tris mėnesius, jei vieno leidimo turėtojas netenka darbo.

12 straipsnis. Vienodas požiūris

Pagal Direktyvos 2011/98/ES 12 straipsnį vieno leidimo turėtojams daugelyje sričių, įskaitant darbo sąlygas, asociacijų laisvę, socialinės apsaugos išmokas, švietimą ir mokymą, akademinės ir profesinės kvalifikacijos pripažinimą, mokesčių lengvatas, galimybes naudotis prekėmis ir paslaugomis ir konsultavimo užimtumo klausimais paslaugas, taikomos tokios pačios sąlygos, kaip ir piliečiams. Vis dėlto tame pačiame straipsnyje leidžiama apriboti vienodo požiūrio taikymą kai kuriose srityse.

Dabartiniame 12 straipsnyje nuoroda į vienodą požiūrį, kalbant apie „būsto įsigijimo tvarką, kaip numatyta nacionalinėje teisėje, nedarant poveikio sutarčių sudarymo laisvei“, ir jos ryšys su 12 straipsnio 2 dalies d punkto ii papunktyje (pagal kurį valstybėms narėms leidžiama apriboti prieigą prie būsto) numatyta išimtimi nėra aiškūs, visų pirma neaišku, ar šios nuostatos apima prieigą prie privataus būsto. Siūlomu pakeitimu paaiškinama, kad vienodo požiūrio principas taikomas ir prieigai prie privataus būsto ir kad galimi valstybių narių nustatyti apribojimai gali būti susiję tik su prieiga prie viešojo būsto.

Be to, pagal 12 straipsnio 1 dalies e punktą vienodo požiūrio principas taikomas teisei į socialinę apsaugą, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 883/2004³³, kuri apima išmokas šeimai. Neseniai priimtame sprendime, kuriame daroma nuoroda į Italijos teisės aktus³⁴, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas konstatavo, kad nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią nustatant teises į socialinės apsaugos išmoką neatsižvelgiama į vieną leidimą turinčio asmens šeimos narius, kurie gyvena ne šios valstybės narės teritorijoje, o trečiojoje šalyje, nors atsižvelgiama į trečiojoje šalyje gyvenančius minėtos valstybės narės piliečio šeimos narius, nėra suderinama su Sąjungos teise. Pasiūlymu dėl naujos redakcijos Direktyvos 2011/98/ES 24 konstatuojamoji dalis suderinama su šiuo Teismo sprendimu, išbraukiant du paskutinius sakinius, pagal kuriuos direktyva turėtų būti suteikiamos teisės tik šeimos nariams, kurie prisijungia prie trečiųjų šalių darbuotojų, kad galėtų gyventi valstybėje narėje. Taip pat siūloma išbraukti nuorodą į trečiųjų šalių piliečius, kuriems leidžiama dirbti pagal vizą, 12 straipsnio 2 dalies b punkto antroje pastraipoje dėl galimybės gauti išmokas šeimai apribojimų. Tai reikštų, kad trečiųjų šalių piliečiai, kuriems leidžiama dirbti pagal vizą, turi teisę gauti išmokas šeimai, jei jie dirba atitinkamoje valstybėje narėje ilgiau kaip 6 mėnesius.

13–14 straipsniai. Stebėseną, rizikos vertinimas, patikrinimai, sankcijos ir skundų teikimo palengvinimas

Siekiant sustiprinti vienodo požiūrio nuostatas, įtraukiami nauji straipsniai. Valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas darbdaviams, jei pažeidžiamos pagal šią direktyvą priimtose nacionalinės nuostatos, visų pirma susijusios su darbo sąlygomis, asociacijų laisve ir laisve jungtis į sąjungas bei galimybė gauti socialinės apsaugos išmokas. Tokios priemonės turėtų apimti stebėseną, rizikos vertinimą ir, jei reikia, patikrinimus.

Siekiant užtikrinti veiksmingesnį vykdymą, reikėtų nustatyti skundų teikimo procedūras. Teisė jomis naudotis turėtų būti suteikta ne tik vieno leidimo turėtojams, bet ir trečiosioms šalims, kurios pagal nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus yra teisėtai suinteresuotos užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos, taip pat valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje. Taip yra todėl, kad, kaip matyti iš

³³ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

³⁴ Byla C-302/19, *Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) prieš WS*. 2020 m. lapkričio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimas.

įrodymų, trečiųjų šalių piliečiai dažnai nežino, kad tokios procedūros egzistuoja, arba nesiryžta jomis naudotis savo vardu, nes bijo, kad bus padarinių esamoms ir (arba) būsimoms įsidarbinimo galimybėms.

14 straipsnis. Plačiosios visuomenės informavimas

Pasiūlyme dėl naujos redakcijos direktyvos išsamiau išdėstomos valstybių narių pareigos, susijusios su visuomenės informavimu. Peržiūrėtos priemonės apima pareigą pateikti informaciją apie patvirtinamuosius dokumentus, kurių reikia prašymui pateikti, ir apie atvykimo ir gyvenimo sąlygas, įskaitant trečiųjų šalių piliečių teises, pareigas ir procedūrines garantijas.

15–18 straipsniai

Šiuose straipsniuose nustatomos taisyklės dėl ataskaitų teikimo, kontaktinių centrų, perkėlimo į nacionalinę teisę, įsigaliojimo ir adresatų, kaip jau numatyta Direktyvoje 2011/98/ES.

19 straipsnyje nustatoma, kad pasiūlymu oficialiai panaikinama galiojanti Direktyva 2011/98/ES dėl vieno leidimo.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (nauja redakcija)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies a ir b punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³⁵,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³⁷,

kadangi:

↓ naujas

(1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/98/ES³⁸ reikia padaryti pakeitimų. Dėl aiškumo ta direktyva turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

↓ 2011/98/ES 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~siekiant palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) numatomos priemonės, kurias reikia patvirtinti prieglobsčio, imigracijos ir trečiųjų šalių piliečių teisių apsaugos srityse;~~

³⁵ OL C 27, 2009 2 3, p. 114.

³⁶ OL C 257, 2008 10 9, p. 20.

³⁷ 2011 m. kovo 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. lapkričio 24 d. Tarybos pozicija, priimta per pirmąjį svarstymą (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

³⁸ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/98/ES dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių (OL L 343, 2011 12 23, p. 1).

↓ 2011/98/ES 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~1999 m. spalio 15 ir 16 d. Europos Vadovų Taryba specialiaame posėdyje Tampereje pripažino, kad reikia suderinti nacionalinės teisės aktus, reglamentuojančius leidimo atvykti ir gyventi trečiųjų šalių piliečiams suteikimo sąlygas. Tame kontekste ji visų pirma pažymėjo, kad Europos Sąjunga turėtų sudaryti teisingas sąlygas valstybių narių teritorijoje teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams ir kad gyvybingesne integracijos politika turėtų būti siekiama suteikti jiems teises ir pareigas, panašias į tas, kurias turi Sąjungos piliečiai. Todėl Europos Vadovų Taryba paprašė Tarybos remiantis Komisijos pasiūlymais priimti atitinkamus teisės aktus. 2009 m. gruodžio 10 ir 11 d. Europos Vadovų Tarybos posėdyje priimta Stokholmo programa buvo dar kartą patvirtinta, jog reikia pasiekti Tampereje nustatytus tikslus;~~

↓ 2011/98/ES 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (2) ~~nustačius vieną prašymų pateikimo procedūrą, pagal kurią išduodamas vienas administracinis dokumentas, apimantis gyvenimo ir darbo leidimus leidimus gyventi ir dirbti, bus prisidėta prie šiuo metu valstybėse narėse taikomų taisyklių supaprastinimo ir suderinimo. Kelios valstybės narės procedūrą jau supaprastino ir ji tapo veiksmingesnė tiek migrantams, tiek jų darbdaviams, bei tapo lengviau kontroliuoti migrantų gyvenimo bei darbo teisėtumą;~~

↓ 2011/98/ES 4 konstatuojamoji dalis

- (3) valstybės narės, siekdamos leisti asmeniui pirmą kartą atvykti į jų teritoriją, turėtų galėti išduoti vieną leidimą arba vizą, jei jos vieną leidimą išduoda tik atvykus. Valstybės narės tokį vieną leidimą arba vizą turėtų išduoti laiku;

↓ 2011/98/ES 5 konstatuojamoji dalis

- (4) turėtų būti nustatytos taisyklės, reglamentuojančios prašymo išduoti vieną leidimą nagrinėjimo procedūrą. Ta procedūra turėtų būti veiksminga ir lengvai taikoma, atsižvelgiant į įprastą valstybių narių administracinių institucijų darbo krūvį; ji taip pat turėtų būti skaidri ir teisinga, kad suinteresuotiesiems asmenims būtų suteiktas deramas teisinis tikrumas;

↓ 2011/98/ES 6 konstatuojamoji dalis

- (5) šios direktyvos nuostatos neturėtų daryti poveikio valstybių narių kompetencijai reglamentuoti ~~leidimą atvykti, įskaitant leidimų, kurie gali būti išduoti trečiosios šalies piliečiams, atvykstantiems darbo tikslais, skaičių~~ ☒ trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių darbo tikslais, priėmimą, įskaitant priėmimo apimtį ☒ ;

↓ naujas

- (6) ši direktyva turėtų apimti trečiųjų šalių darbuotojų ir darbdavių darbo santykius. Kai pagal valstybės narės nacionalinę teisę leidžiama priimti trečiųjų šalių piliečius per jos teritorijoje įsteigtas laikinojo įdarbinimo įmones, palaikančias darbo santykius su darbuotoju, tokioms agentūroms ši direktyva neturėtų būti netaikoma;

↓ 2011/98/ES 7 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (7) komandiruotiems trečiųjų šalių piliečiams ☒, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB³⁹, ☒ ši direktyva neturėtų būti taikoma. Tai neturėtų užkirsti kelio trečiųjų šalių piliečiams, kurie teisėtai gyvena ir dirba vienoje valstybėje narėje ir yra komandiruojami į kitą valstybę narę, visą komandiravimo laikotarpį ir toliau naudotis tokiais pačiomis teisėmis, kaip ir kilmės valstybės narės piliečiai, susijusiomis su darbo sąlygomis, kurioms nedaro poveikio ~~1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/71/EB⁴⁰ dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje~~ taikymas;

↓ naujas

- (8) ši direktyva turėtų būti taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal valstybės narės nacionalinę teisę, tarptautinius įsipareigojimus ar praktiką suteikta tarptautinė apsauga, kad jiems būtų suteikta daugiau teisių;

↓ 2011/98/ES 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (9) trečiųjų šalių piliečiams, kurie įgijo ilgalaikio gyventojų statusą pagal ~~2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvą 2003/109/EB⁴¹ dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso~~, ši direktyva neturėtų būti taikoma, atsižvelgiant į jų ☒ apskritai ☒ palankesnę statusą ir ypatingą jiems išduoto leidimo gyventi rūšį „ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi ES ilgalais gyventojas“;

↓ 2011/98/ES 9 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (10) trečiųjų šalių piliečiams, ~~kuriems buvo leista atvykti~~ ☒ kurie buvo priimti ☒ į valstybės narės teritoriją dirbti sezoninį darbą, ⇒ ir kurie pateikė prašymą dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją pagal Europos Parlamento ir

³⁹ 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (OL L 18, 1997 I 21, p. 1).

⁴⁰ OL L 18, 1997 I 21, p. 1.

⁴¹ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004 I 23, p. 44).

Tarybos direktyvą 2014/36/ES⁴², ⇐ ši direktyva neturėtų būti taikoma, ⇒ nes jie patenka į Direktyvos 2014/36/ES, kuria nustatoma speciali tvarka, taikymo sritį ⇐ ~~atsižvelgiant į jų laikiną statusą;~~

↓ 2011/98/ES 10 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- ~~(11) valstybių narių pareiga nustatyti, ar prašymą turi pateikti trečiosios šalies pilietis, ar jo darbdavys, neturėtų daryti poveikio susitarimams, pagal kuriuos reikalaujama, kad procedūroje dalyvautų ir trečiosios šalies pilietis, ir jo darbdavys. Valstybės narės turėtų nuspręsti, ar prašymas ⇒ leisti prašymą ⇐ dėl vieno leidimo turi būti pateiktas ☒ teikti tiek ☒ paskirties valstybėje narėje, ar ⇒ tiek ⇐ iš trečiosios šalies; Tais atvejais, kai trečiosios šalies piliečiui neleidžiama pateikti prašymo iš trečiosios šalies, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad prašymą galėtų pateikti darbdavys paskirties valstybėje narėje;~~

↓ 2011/98/ES 11 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- (12) šios direktyvos nuostatos, susijusios su viena prašymų pateikimo procedūra ir vienu leidimu, neturėtų būti taikomos vienodo pavyzdžio arba ilgalaikėms vizoms ⇒, išskyrus valstybių narių pareigą reikalingą vizą išduoti per keturių mėnesių terminą, nustatytą sprendimui dėl vieno leidimo priimti ⇐ ;

↓ 2011/98/ES 13 konstatuojamoji dalis
⇒ naujas

- ~~(13) profesinei kvalifikacijai pripažinti arba vizai išduoti reikalingas laikas neturėtų būti įskaičiuojamas į laikotarpį, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl prašymo ⇒ sprendimui dėl prašymo priėmimo reikalingas terminas turėtų apimti tiek prireikus vizai išduoti reikalingą laiką, tiek laiką, reikalingą padėčiai darbo rinkoje patikrinti; ⇐ Ši direktyva neturėtų daryti poveikio nacionalinėms diplomų pripažinimo procedūroms;~~

↓ naujas

- (14) šiuo tikslu valstybės narės, siekdamos išvengti darbo dubliavimo ir procedūrų pratęsimo, turėtų atlikti tik vieną esminį dokumentų, kuriuos pateikia prašymą išduoti vieną leidimą ir reikalingą vizą teikiantis asmuo, patikrinimą. Be to, valstybės narės turėtų reikalauti, kad prašytojai atitinkamus dokumentus teiktų tik vieną kartą;

⁴²

2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų (OL L 94, 2014 3 28, p. 375).

↓ 2011/98/ES 12 konstatuojamoji dalis

- (15) kompetentingos institucijos paskyrimas pagal šią direktyvą neturėtų daryti poveikio kitų valdžios institucijų bei atitinkamais atvejais socialinių partnerių vaidmeniui ir atsakomybei, kiek tai susiję su prašymo nagrinėjimu ir sprendimo dėl prašymo priėmimu;

↓ 2011/98/ES 13 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (16) ☒ vis dėlto ☒ profesinei kvalifikacijai pripažinti ~~arba vizai išduoti~~ reikalingas laikas neturėtų būti įskaičiuojamas į laikotarpį, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl prašymo. Ši direktyva neturėtų daryti poveikio nacionalinėms diplomų pripažinimo procedūroms;

↓ 2011/98/ES 14 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (17) vienas leidimas turėtų būti parengtas laikantis ~~2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002, nustatančio vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą~~⁴³, kad valstybės narės turėtų galimybę nurodyti papildomą informaciją, visų pirma apie tai, ar asmeniui suteikiamas leidimas dirbti. Siekiant, *inter alia*, geriau kontroliuoti migraciją, valstybė narė ne tik viename leidime, bet ir kituose išduodamuose leidimuose gyventi turėtų nurodyti informaciją, susijusią su leidimu dirbti, nepriklausomai nuo leidimo rūšies ar ~~teisės~~ ☒ leidimo ☒ gyventi, kuriais remiantis trečiosios šalies ~~piliečiui buvo leista atvykti~~ ☒ pilietis buvo priimtas ☒ į valstybės narės teritoriją ir ☒ jam ☒ suteikta galimybė patekti į tos valstybės narės darbo rinką;

↓ 2011/98/ES 15 konstatuojamoji dalis

- (18) šios direktyvos nuostatos, susijusios su leidimais gyventi, išduotais kitais nei darbo tikslais, turėtų būti taikomos tik tokių leidimų formai ir neturėtų daryti poveikio Sąjungos arba nacionalinėms taisyklėms, reglamentuojančioms ~~leidimo atvykti~~ ☒ priėmimo ☒ procedūras ir tokių leidimų išdavimo procedūras;

↓ 2011/98/ES 16 konstatuojamoji dalis

- (19) šios direktyvos nuostatos, susijusios su vienu leidimu ir leidimu gyventi, išduotais kitais nei darbo tikslais, neturėtų trukdyti valstybėms narėms išduoti papildomo spausdinto dokumento, kad būtų galima suteikti tikslesnės informacijos apie darbo santykius, kuriai leidime gyventi dėl jo formos nėra pakankamai vietos. Toks

⁴³ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

dokumentas gali būti naudojamas siekiant užkirsti kelią trečiųjų šalių piliečių išnaudojimui ir kovoti su neteisėtu darbu, tačiau valstybėms narėms jis neturėtų būti privalomas, juo taip pat neturėtų būti pakeičiamas leidimas dirbti, tokiu būdu sukeliant pavojų vieno leidimo idėjai. Pasitelkiant Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto ~~2016~~ papunktyje numatytas technines galimybes, tokia informacija taip pat gali būti saugoma elektroniniu formatu;

↓ 2011/98/ES 17 konstatuojamoji dalis

- (20) sąlygos ir kriterijai, kuriais remiantis prašymas išduoti, pakeisti ar atnaujinti vieną leidimą gali būti atmestas, arba kuriais remiantis vienas leidimas gali būti panaikintas, turėtų būti objektyvūs ir nustatyti nacionalinėje teisėje, įskaitant pareigą gerbti Sąjungos pirmumo principą, kaip nurodyta visų pirma atitinkamose 2003 m. ir 2005 m. Stojimo aktų nuostatose. Tokie sprendimai dėl atmetimo arba panaikinimo turėtų būti tinkamai argumentuoti;

↓ 2011/98/ES 18 konstatuojamoji dalis

- (21) trečiųjų šalių piliečiams, turintiems galiojantį kelionės dokumentą ir vieną leidimą, išduotą valstybės narės, kuri taiko visą Šengeno *acquis*, turėtų būti suteikta teisė atvykti į valstybių narių, taikančių visą Šengeno *acquis*, teritoriją ir joje laisvai judėti ne ilgiau kaip tris mėnesius per bet kurį šešių mėnesių laikotarpį pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. (ES) 2016/399⁴⁴ 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 562/2006, nustatantį taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas)⁴⁵ ir Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo⁴⁶ (Šengeno konvencija) 21 straipsnį;

↓ 2011/98/ES 19 konstatuojamoji dalis

- (22) nesant horizontaliųjų Sąjungos teisės aktų, trečiųjų šalių piliečių teisės skiriasi priklausomai nuo valstybės narės, kurioje jie dirba, ir nuo jų pilietybės. Siekiant toliau plėtoti nuoseklią imigracijos politiką, mažinti Sąjungos piliečių bei teisėtai valstybėje narėje dirbančių trečiųjų šalių piliečių teisių atotrūkį bei papildyti imigracijos sritį reglamentuojančią galiojančią *acquis*, turėtų būti nustatytos tam tikros teisės visų pirma nurodant sritis, kuriose numatomas vienodas požiūris į valstybės narės savus piliečius ir tokius trečiųjų šalių piliečius, kurie dar neturi ilgalaikio gyventojų statuso. Tokiomis nuostatomis siekiama sukurti būtiniausias vienodas sąlygas Sąjungos viduje, pripažinti, kad tokie trečiųjų šalių piliečiai savo darbu bei mokamais mokesčiais

⁴⁴ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

⁴⁵ (OL L 105, 2006 4 13, p. 1).

⁴⁶ OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

prisideda prie Sąjungos ekonomikos, ir sumažinti nesąžiningą valstybės narės savų piliečių ir trečiųjų šalių piliečių konkurenciją, atsirandančią dėl galimo pastarųjų išnaudojimo. Šioje direktyvoje turėtų būti apibrėžtas trečiosios šalies darbuotojo ~~terminas sąvoka~~, nedarant poveikio darbo santykių koncepcijos aiškinimui kitose Sąjungos teisės nuostatose, t. y. trečiosios šalies pilietis, kuriam leista atvykti ☒ kuris buvo priimtas ☒ į valstybės narės teritoriją, kuris teisėtai joje gyvena ir kuriam leista apmokamų santykių pagrindu ten dirbti pagal nacionalinę teisę arba praktiką;

↓ 2011/98/ES 20 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (23) visi teisėtai valstybėse narėse gyvenantys ir dirbantys trečiųjų šalių piliečiai turėtų turėti bent tokias pačias bendras teises, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir atitinkamos priimančiosios valstybės narės piliečiai, nepriklausomai nuo pirminio ~~leidimo atvykti~~ ☒ priėmimo ☒ į šalį ~~suteikimo~~ tikslo ar pagrindo. Teisė į vienodą požiūrį ~~šioje direktyvoje nurodytose~~ ☒ šios direktyvos taikymo ☒ srityse turėtų būti suteikta ne tik tiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista atvykti ☒ kurie buvo priimti ☒ į valstybę narę darbo tikslu, bet ir tiems, kuriems buvo leista atvykti ☒ kurie priimti ☒ kitais tikslais ir ☒ kuriems ☒ suteikta galimybė patekti į tos valstybės narės darbo rinką pagal kitas Sąjungos arba nacionalinės teisės nuostatas, įskaitant trečiosios šalies darbuotojo šeimos narius, kuriems buvo leista atvykti ☒ kurie priimti ☒ į valstybę narę, remiantis ~~2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą~~⁴⁷; trečiųjų šalių piliečius, kuriems buvo leista atvykti ☒ priimtus ☒ į valstybės narės teritoriją, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 ~~laikantis 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyvos 2004/114/EB dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų~~⁴⁸; ir mokslininkus, kuriems buvo leista atvykti, laikantis 2005 m. spalio 12 d. Tarybos direktyvos 2005/71/EB ~~dėl konkrečios įleidimo trečiųjų šalių piliečiams atvykti mokslinių tyrimų tikslais tvarkos~~⁵⁰;

↓ 2011/98/ES 21 konstatuojamoji dalis

- (24) teisė į vienodą požiūrį tam tikrose srityse turėtų būti griežtai susijusi su trečiosios šalies piliečio teisėtu buvimu valstybėje narėje ir su suteikta galimybe patekti į jos darbo rinką, kurie yra įtvirtinti viename leidime, ~~kuris suteikia teisę~~ kuriuo suteikiama teisė gyventi ir dirbti, bei kitais tikslais išduotuose leidimuose gyventi, kuriuose nurodyta informacija apie leidimą dirbti;

⁴⁷ 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 2003/86/EB dėl teisės į šeimos susijungimą (OL L 251, 2003 10 3, p. 12).

⁴⁸ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų (OL L 132, 2016 5 21, p. 21).

⁴⁹ OL L 375, 2004 12 23, p. 12.

⁵⁰ OL L 289, 2005 11 3, p. 15.

↓ 2011/98/ES 22 konstatuojamoji dalis

- (25) šioje direktyvoje nurodytos darbo sąlygos turėtų apimti bent darbo užmokestį ir atleidimą iš darbo, darbuotojų sveikatą ir saugą darbo vietoje, darbo laiką ir atostogas, atsižvelgiant į galiojančias kolektyvines sutartis;

↓ 2011/98/ES 23 konstatuojamoji dalis

- (26) valstybė narė turėtų pripažinti trečiosios šalies piliečio kitoje valstybėje narėje įgytą profesinę kvalifikaciją tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios yra taikomos Sąjungos piliečiams, bei turėtų atsižvelgti į kvalifikaciją, įgytą trečiojoje šalyje, laikydamasi ~~2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo~~⁵¹. Trečiųjų šalių piliečiams suteikta teisė į vienodą požiūrį, susijusį su diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinės kvalifikacijos dokumentų pripažinimu pagal atitinkamą nacionalinę tvarką, neturėtų daryti poveikio valstybių narių kompetencijai leisti tokiems trečiųjų šalių darbuotojams patekti į jų darbo rinką;

↓ 2011/98/ES 24 konstatuojamoji dalis

- ~~(27) trečiųjų šalių darbuotojams turėtų būti taikomas vienodas požiūris socialinės apsaugos srityje. Socialinės apsaugos sritys apibrėžtos 2004 m. balandžio 29 d. nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo~~⁵². Šios direktyvos nuostatos dėl vienodo požiūrio socialinės apsaugos srityje taip pat turėtų būti taikomos darbuotojams, kuriems leista atvykti ☒ kurie priimti ☒ į valstybę narę tiesiai iš trečiosios šalies. Vis dėlto ši direktyva neturėtų suteikti trečiųjų šalių darbuotojams daugiau teisių nei numatyta galiojančiuose Sąjungos teisės aktuose socialinės apsaugos srityje trečiųjų šalių piliečiams, kurių statusas susijęs su tarpvalstybine padėtimi. Be to, ši direktyva neturėtų suteikti teisių tais atvejais, kuriems netaikomi Sąjungos teisės aktai, kaip antai, trečiojoje šalyje gyvenančių šeimos narių atveju. Ši direktyva turėtų suteikti teises tik šeimos nariams, kurie atvyksta gyventi valstybėje narėje su trečiosios šalies darbuotojais šeimos susijungimo tikslais, arba šeimos nariams, kurie jau teisėtai gyvena toje valstybėje narėje;

↓ 2011/98/ES 25 konstatuojamoji dalis

- (28) valstybės narės turėtų užtikrinti vienodą požiūrį bent į tuos trečiųjų šalių piliečius, kurie dirba arba kurie po minimalaus darbo laikotarpio yra įregistruoti bedarbiais. Šioje direktyvoje numatyti vienodo požiūrio apribojimai socialinės apsaugos srityje neturėtų daryti poveikio teisėms, suteiktoms pagal ~~2010 m. lapkričio 24 d.~~ Europos

⁵¹ Direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005 9 30, p. 22).

⁵² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004 4 30, p. 1).

Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1231/2010, ~~kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės~~⁵³;

↓ 2011/98/ES 26 konstatuojamoji dalis

- (29) Sąjungos teisė neapriboja valstybių narių teisės nustatyti savo socialinės apsaugos sistemas. ~~Kadangi ši sritis nėra suderinta Sąjungos lygmeniu, K~~iekviena valstybė narė nustato sąlygas, kuriomis suteikiamos socialinės išmokos, taip pat tokių išmokų dydį ir laikotarpį, kuriuo jos teikiamos. Tačiau naudodamasi šia teise valstybės narės turėtų laikytis Sąjungos teisės;

↓ 2011/98/ES 27 konstatuojamoji dalis

- (30) vienodas požiūris į trečiųjų šalių darbuotojus neturėtų būti taikomas priemonėms profesinio mokymo srityje, kurios finansuojamos pagal socialinės paramos sistemas;

↓ naujas

- (31) siekdamos sustiprinti vienodą požiūrį į trečiųjų šalių darbuotojus, valstybės narės turėtų numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas darbdaviams, jei pažeidžiamos pagal šią direktyvą priimtose nacionalinės nuostatos, visų pirma susijusios su darbo sąlygomis, asociacijų laisve ir laisve jungtis į sąjungas bei galimybėmis gauti socialines išmokas;

- (32) siekdamos užtikrinti tinkamą šios direktyvos vykdymą, valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad būtų sukurti derami darbdavių stebėsenos mechanizmai ir kad jų atitinkamose teritorijose prireikus būtų atliekami veiksmingi atitinkami patikrinimai. Tikrintinų darbdavių atranka turėtų būti visų pirma grindžiama rizikos vertinimu, kurį vykdo valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos, atsižvelgdamos į tokius veiksnius kaip sektorius, kuriame bendrovė veikia, ir bet kokie anksčiau padaryti pažeidimai;

- (33) valstybės narės taip pat turėtų nustatyti veiksmingus mechanizmus, kuriais naudodamiesi trečiųjų šalių darbuotojai galėtų kreiptis į teismą ir teikti skundus tiesiogiai arba per atitinkamus trečiuosius asmenis, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos, pvz., profesines sąjungas ar kitas asociacijas, arba per kompetentingas valdžios institucijas. Laikoma, kad būtina imtis veiksmų tais atvejais, kai trečiųjų šalių darbuotojai nežino apie esamus vykdymo užtikrinimo mechanizmus arba nedrįsta jais pasinaudoti savo vardu, nes, pvz., bijo galimų pasekmių;

- (34) vienu leidimu trečiosios šalies piliečiui turėtų būti leidžiama pakeisti darbdavį leidimo galiojimo laikotarpiu. Valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti pranešti apie

⁵³ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1231/2010, kuriuo išplečiamas Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 taikymas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems tie reglamentai dar netaikomi tik dėl jų pilietybės (OL L 344, 2010 12 29, p. 1).

tokį pokytį ir, pasikeitus darbdaviui, patikrinti padėtį darbo rinkoje. Vienas leidimas neturėtų būti panaikinamas bent trijų mėnesių laikotarpį, jei jo turėtojas yra bedarbis;

↓ 2011/98/ES 28 konstatuojamoji dalis

- (35) ši direktyva turėtų būti taikoma nedarant poveikio palankesnėms nuostatoms, numatytoms Sąjungos teisėje ir taikomuose tarptautiniuose teisės aktuose;

↓ 2011/98/ES 29 konstatuojamoji dalis

- (36) valstybės narės turėtų įgyvendinti šios direktyvos nuostatas nediskriminuodamos dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, visų pirma laikydamosi ~~2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvos 2000/43/EB, įgyvendinančios vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės,⁵⁴ ir 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus⁵⁵,~~

↓ 2011/98/ES 30 konstatuojamoji dalis

- (37) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. nustatyti vieną prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūrą ir nustatyti bendras valstybės narės teritorijoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų teises, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl to veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

↓ 2011/98/ES 31 konstatuojamoji dalis

- (38) šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažįstami Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pagal ES sutarties 6 straipsnio 1 dalį;

↓ 2011/98/ES 32 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų valstybės narės pagrindais atvejais išipareigojo prie pranešimų apie~~

⁵⁴ 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės (OL L 180, 2000 7 19, p. 22).

⁵⁵ 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 3, p. 16).

~~perkėlimo priemonės pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės akto leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;~~

↓ 2011/98/ES 33 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (39) ~~Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius, ir nenusižengiant minimo protokolo 4 straipsniui, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šią direktyvą, nėra ja saistomos ir ji joms netaikoma.~~ ☒ pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo ⇒ 3 ir ⇐ 4 straipsniams, ☒ ⇒ Airija ⇐ nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;

[ARBA]

~~Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius, ir nenusižengiant minimo protokolo 4 straipsniui, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šią direktyvą, nėra ja saistomos ir ji joms netaikoma.~~ ☒ pagal prie Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ⇒ 4a ⇐ straipsnį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, ☒ ⇒ [... raštu] Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą; ⇐]

↓ 2011/98/ES 34 konstatuojamoji dalis

- (40) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo ~~(Nr. 22)~~ dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma₂₂;

↓ naujas

- (41) prievolė perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnės direktyvos nuostatų. Prievolė perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal tą anksčiau priimtą direktyvą;
- (42) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų I priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminu,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

1. Ši direktyva nustato:

- (a) vieną prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi darbo tikslais valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūrą, siekiant supaprastinti jų leidimo atvykti ☒ priėmimo ☒ procedūras ir sudaryti palankesnes sąlygas jų statusui patikrinti; ~~##~~
- (b) ~~bendras teises valstybėje narėje teisėtai gyvenantiems trečiųjų šalių darbuotojams, nepriklausomai nuo tikslų, kuriais jiems iš pradžių buvo leista atvykti ☒~~ valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendras teises, nepriklausomai nuo tikslų, kuriais jie iš pradžių buvo priimti ☒ į tos valstybės narės teritoriją, grindžiamas vienodu požiūriu, kaip ir į tos valstybės narės piliečius.

2. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių kompetencijai, susijusiai su ~~trečiųjų šalių piliečių išleidimu į savo darbo rinką ☒~~ į jų teritoriją ieškoti darbo atvykstančių trečiųjų šalių piliečių priėmimo apimtimi ☒.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- (a) trečiosios šalies pilietis – asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta SESV 20 straipsnio 1 dalyje;
- (b) trečiosios šalies darbuotojas – trečiosios šalies pilietis, kuriam leista atvykti ☒ kuris priimtas ☒ į valstybės narės teritoriją ir kuris teisėtai joje gyvena, ir kuriam leista ~~apmokamą~~ darbo ☒ santykių pagrindu dirbti toje valstybėje narėje pagal nacionalinę teisę arba praktiką;

- (c) darbdavys – fizinis asmuo ar juridinis subjektas, įskaitant laikinojo įdarbinimo įmones, kurio naudai arba kuriam vadovaujant ir (arba) prižiūrint atliekamas darbas;

~~de)~~ vienas leidimas – valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas gyventi, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui teisėtai gyventi jos teritorijoje darbo tikslais;

~~ed)~~ viena prašymų ~~pateikimo~~ procedūra – procedūra, kurios metu, remiantis vienu trečiosios šalies piliečio arba jo darbdavio pateiktu prašymu dėl leidimo gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje, priimamas sprendimas dėl to prašymo dėl vieno leidimo.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma:

- (a) ~~trečiosios šalies~~ trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą dėl leidimo gyventi valstybės narės teritorijoje darbo tikslais;
- (b) trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę buvo ~~leista atvykti~~ ☒ priimti ☒ į valstybę narę kitais nei darbo tikslais, kuriems leista dirbti ir kurie turi leidimą gyventi, išduotą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002⁵⁶, ir
- (c) trečiųjų šalių piliečiams, kuriems pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę buvo ~~leista atvykti~~ ☒ priimti ☒ į valstybę narę darbo tikslais.

2. Ši direktyva netaikoma trečiųjų šalių piliečiams:

- a) kurie yra Sąjungos piliečių, pasinaudojusių arba besinaudojančių teise laisvai judėti Sąjungos teritorijoje pagal ~~2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimų narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje~~⁵⁶, šeimos nariai;
- b) kurie kartu su savo šeimos nariais, nepriklausomai nuo jų pilietybės, pagal Sąjungos ir valstybių narių arba Sąjungos ir trečiųjų šalių susitarimus naudojami tokiais pačiais teisėmis laisvai judėti, kaip ir Sąjungos piliečiai;

c) ~~kurie yra komandiruoti – tol, kol jie yra komandiruoti~~ ☒ kuriems, kol jie yra komandiruoti atitinkamos valstybės narės teritorijoje, taikoma Direktyva 96/71/EB ☒ ;

d) kurie pateikė prašymą dėl ~~leidimo atvykti arba kuriems leista atvykti į valstybės narės teritoriją dirbti kaip jų bendrovės laikinai perkeliamsiems asmenims~~ ☒ priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją dirbti kaip bendrovės viduje perkeliams asmenys pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/66/ES⁵⁷ ☒ ;

⁵⁶ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimų narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

⁵⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/66/ES dėl bendrovės viduje perkeliama trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų (OL L 157, 2014 5 27, p. 1).

e) kurie pateikė prašymą dėl ~~leidimo atvykti ar kuriems leista atvykti į valstybės narės teritoriją kaip sezoniniams darbuotojams arba pagal programą „au pair“~~ ☒ dėl priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją kaip sezoniniai darbuotojai pagal Direktyvą 2014/36/ES arba pagal programą „au pair“ pagal Direktyvą (ES) 2016/801 ☒ ;

↓ 2011/98/ES

f) kuriems leista gyventi valstybėje narėje laikinosios apsaugos pagrindu arba kurie pateikė prašymą dėl leidimo joje ~~apsigyventi~~ tokiu pagrindu ir laukia, kol bus priimtas sprendimas dėl jų statuso;

g) kuriems suteikta tarptautinė apsauga pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/95/ES⁵⁸ ~~2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų~~⁵⁹ arba kurie pateikė prašymą dėl tarptautinės apsaugos suteikimo pagal tą direktyvą ir dėl kurių prašymo dar nėra priimtas galutinis sprendimas;

~~h) kuriems pagal nacionalinės teisės aktus, tarptautinius įsipareigojimus ar valstybės narės praktiką suteikta apsauga arba kurie pateikė prašymą dėl apsaugos suteikimo pagal nacionalinės teisės aktus, tarptautinius įsipareigojimus ar valstybių narių praktiką ir dėl kurių prašymo dar nepriimtas galutinis sprendimas;~~

h) kurie yra ilgalaikiai gyventojai pagal Direktyvą 2003/109/EB;

i) kurių išsiuntimas buvo sustabdytas dėl faktinių ar teisinių priežasčių;

~~ik) kurie pateikė prašymą dėl leidimo atvykti arba kuriems leista atvykti į valstybės narės teritoriją kaip savarankiškai dirbantiems darbuotojams~~ ☒ ~~priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją kaip savarankiškai dirbantys asmenys~~ ☒ ;

~~kl) kurie pateikė prašymą dėl leidimo atvykti arba kuriems leista atvykti kaip jūrininkams~~ ☒ ~~priėmimo arba buvo priimti į valstybės narės teritoriją kaip jūrininkai~~ ☒ ~~įsidarbinti arba dirbti bet kokią darbą laive, kuris registruotas valstybėje narėje arba plaukia su valstybės narės vėliava.~~

3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad II skyrius netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista dirbti valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip šešis mėnesius arba kuriems ~~buvo leista atvykti studijuoti~~ ☒ buvo priimti ☒ į valstybę narę ☒ studijuoti ☒ .
4. II skyrius netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leista dirbti vizos pagrindu.

⁵⁸ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL L 337, 2011 12 20, p. 9).

⁵⁹ ~~OL L 304, 2004 9 30, p. 12.~~

II SKYRIUS

VIENA PRAŠYMŲ ~~PATEIKIMO~~ PROCEDŪRA IR VIENAS LEIDIMAS

4 straipsnis

Viena prašymų ~~pateikimo~~ procedūra

↓ 2011/98/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

1. Prašymas išduoti, pakeisti ar atnaujinti vieną leidimą ~~pateikiamas~~ naudojantis viena prašymų ~~pateikimo~~ procedūra. Valstybės narės nusprendžia, ar prašymus dėl vieno leidimo turi ~~pateikti~~ trečiosios šalies pilietis, ar trečiosios šalies piliečio darbdavys. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad prašymą gali ~~pateikti~~ bet kuris iš jų. Jeigu prašymą turi ~~pateikti~~ trečiosios šalies pilietis, valstybės narės leidžia jį ~~pateikti~~ ⇒ tiek ⇐ iš trečiosios šalies ~~arba, jeigu numatyta nacionalinėje teisėje, ⇒ , tiek ⇐ valstybės narės, kurioje trečiosios šalies pilietis jau teisėtai yra, teritorijoje.~~

2. Valstybės narės išnagrinėja prašymą, pateiktą pagal 1 dalį, ir priima sprendimą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, jei ~~pareiškėjas~~ ~~prašytojas~~ atitinka Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatytus reikalavimus. Sprendimas suteikti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą parengiamas kaip vienas administracinis aktas, ~~kuriuo suteikiama tiek teisė gyventi, tiek teisė dirbti~~ suteikiantis bendrą leidimą gyventi ir dirbti.

~~3. Viena prašymų pateikimo procedūra nedaro poveikio vizos procedūrai, kurios gali reikėti siekiant atvykti pirmą kartą.~~

↓ naujas

3. Jeigu laikomasi Sąjungos arba nacionalinėje teisėje nustatytų reikalavimų ir jei valstybė narė išduoda vieną leidimą tik savo teritorijoje, atitinkama valstybė narė trečiosios šalies piliečiui išduoda reikalingą vizą.

↓ 2011/98/ES

4. Įvykdžius numatytas sąlygas valstybės narės išduoda vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą dėl ~~leidimo atvykti~~ ☒ priėmimo ☒ , ir ~~leidimą atvykti jau gavusiems~~ ☒ jau priimtiems ☒ trečiųjų šalių piliečiams, kurie pateikia prašymą pratęsti jų leidimo gyventi galiojimą ar jį patikslinti, įsigaliojus nacionalinėms įgyvendinimo nuostatom.

5 straipsnis

Kompetentinga institucija

1. Valstybės narės paskiria kompetentingą instituciją, kuri priima prašymą ir išduoda vieną leidimą.
2. Kompetentinga institucija kuo greičiau, ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos priima sprendimą dėl visiškai užpildyto prašymo.

↓ 2011/98/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

Pirmoje pastraipoje nurodytas terminas ⇒ apima padėties darbo rinkoje patikrinimą ir 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos reikalingos vizos išdavimą. ⇐ ☒ Terminas ☒ išimtinėmis aplinkybėmis, susijusiomis su sudėtingu prašymo nagrinėjimu, gali būti pratęstas.

↓ 2011/98/ES

Jei sprendimas nepriimamas per šioje dalyje numatytą terminą, pasekmės nustatomos nacionalinėje teisėje.

3. Kompetentinga institucija ~~raštu praneša prašymą pateikusiam asmeniui~~ prašytojui raštu praneša apie savo sprendimą, laikydamosi atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose nustatytos pranešimo tvarkos.
4. Jei prašymą pagrindžianti informacija arba dokumentai pagal nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus yra neišsamūs, kompetentinga institucija ~~raštu praneša prašymą pateikusiam asmeniui, kokia papildoma informacija arba dokumentai yra reikalingi~~ ☒ prašytojui raštu praneša, kokios papildomos informacijos ar dokumentų reikalaujama ☒, ir nustato pagrįstą terminą jiems pateikti. 2 dalyje nurodytas terminas sustabdomas, kol kompetentinga institucija ar kitos atitinkamos institucijos ~~negauna reikiamos papildomos informacijos arba dokumentų~~ ☒ gauna reikalaujamą papildomą informaciją ☒. Jei per nustatytą terminą papildoma informacija arba dokumentai nepateikiami, kompetentinga institucija gali prašymą atmesti.

6 straipsnis

Vienas leidimas

1. Valstybės narės išduoda vieną leidimą, naudodamos Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 nustatytą vienodą formą, ir nurodo informaciją, susijusią su leidimu dirbti, kaip nustatyta jo priedo a punkto ~~12 ir 167.5-9~~ papunkčiuose.

Valstybės narės gali spausdinta forma pateikti papildomą informaciją, susijusią su trečiosios šalies piliečio darbo santykiais (pvz., darbdavio pavadinimą ir adresą, darbo vietą, darbo rūšį, darbo valandas, darbo užmokestį) arba saugoti tokius duomenis elektroniniu formatu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto ~~2016~~ papunktyje.
2. Valstybės narės, išduodamos vieną leidimą, neišduoda jokių papildomų leidimų, įrodančių teisę patekti į darbo rinką.

7 straipsnis

Leidimai gyventi, išduodami kitais nei darbo tikslais

↓ 2011/98/ES (pritaikytas)

1. Išduodamos leidimus gyventi ☒ kitais nei darbo tikslais ☒ pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, valstybės narės nurodo informaciją, susijusią su leidimu dirbti, nepriklausomai nuo leidimo rūšies.

↓ 2011/98/ES

Valstybės narės gali spausdinta forma pateikti papildomą informaciją, susijusią su trečiosios šalies piliečio darbo santykiais (pvz., darbdavio pavadinimą ir adresą, darbo vietą, darbo rūšį, darbo valandas, darbo užmokestį) arba saugoti tokius duomenis elektroniniu formatu, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 4 straipsnyje ir jo priedo a punkto 2016 papunktyje.

2. Išduodamos leidimus gyventi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1030/2002, valstybės narės neišduoda jokių papildomų leidimų, įrodančių teisę patekti į darbo rinką.

8 straipsnis

Procedūrinės garantijos

1. Sprendimo atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, arba sprendimo panaikinti vieną leidimą priežastys pateikiamos pranešime raštu, remiantis kriterijais, numatytais Sąjungos arba nacionalinėje teisėje.

2. ~~Dėl sprendimo atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą, arba dėl sprendimo panaikinti vieną leidimą gali būti pareikštas ieškinys arba pateiktas skundas~~ ☒ Sprendimą atmesti prašymą išduoti, pakeisti arba atnaujinti vieną leidimą arba sprendimą panaikinti vieną leidimą galima apskusti ☒ atitinkamoje valstybėje narėje pagal nacionalinę teisę. 1 dalyje nurodytame pranešime raštu nurodomas teismas arba administracinė institucija, kuriame (kurioje) atitinkamas asmuo gali ~~pareikšti ieškinį arba pateikti skundą, ir tokio padavimo~~ ☒ pateikti skundą, ir tokio pateikimo ☒ terminas.

↓ 2011/98/ES (pritaikytas)
⇒ naujas

3. ~~Prašymas gali būti laikomas nepriimtiniu dėl priežasčių, susijusių su nustatytu leidimų, kurie gali būti išduoti įsidarbinimo tikslais atvykstantiems trečiųjų šalių piliečiams, skaičiumi, todėl tuo pagrindu neturi būti nagrinėjamas~~ ☒ dėl trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių dirbti iš trečiųjų šalių, priėmimo apimtys ir tuo pagrindu jis neturi būti nagrinėjamas ☒.

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija

Esant prašymui valstybės narės suteikia ⇒ galimybę lengvai gauti šią informaciją ⇐

- a) trečiosios šalies piliečiui ir būsimam darbdaviui = atitinkamą informaciją apie ~~dokumentus, kurie reikalingi išsamiam prašymui pateikti~~ ☒ visus prašymui parengti reikalingus dokumentinius įrodymus ☒.

↓ naujas

- b) informaciją apie trečiųjų šalių piliečių ir jų šeimos narių atvykimo ir gyvenimo sąlygas, įskaitant teises, pareigas ir procedūrinės garantijas.

10 straipsnis

Mokesčiai

Valstybės narės gali reikalauti, kad ~~prašymą pateikęs asmenys~~ prašytojai atitinkamais atvejais sumokėtų mokesčius už ~~paraiškų tvarkymą~~ ☒ prašymų nagrinėjimą ☒ pagal šią direktyvą. Tokių mokesčių dydis ~~turi būti proporcingas ir gali būti grindžiamas tvarkant paraiškas~~ ☒ yra proporcingas ir grindžiamas nagrinėjant prašymus ☒ ir išduodant leidimus faktiškai suteiktomis paslaugomis.

11 straipsnis

Pagal vieną leidimą suteikiamos teisės

1. Išdavus vieną leidimą ~~pagal nacionalinę teisę~~ jo turėtojai jo galiojimo laikotarpiu suteikiamos bent tokios teisės:

- a) atvykti ir gyventi vieną leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, jeigu turėtojas atitinka visus ~~leidimo atvykti~~ ☒ priėmimo ☒ reikalavimus pagal nacionalinę teisę;
- b) laisvai judėti visoje vieną leidimą išdavusios valstybės narės teritorijoje, laikantis nacionalinės teisės aktuose nustatytų apribojimų;
- c) vykdyti konkrečią darbo veiklą, nustatytą pagal vieną leidimą, laikantis nacionalinės teisės;
- d) būti informuotam apie turėtojo teises, susijusias su leidimu, suteiktomis pagal šią direktyvą ir (arba) nacionalinę teisę.

↓ naujas

2. 1 dalyje nurodytu galiojimo laikotarpiu valstybės narės leidžia vieno leidimo turėtojui būti įdarbintam kito darbdavio nei pirmasis darbdavys, su kuriuo leidimo turėtojas sudarė darbo sutartį.

3. 1 dalyje nurodytu galiojimo laikotarpiu valstybės narės gali:

- (a) reikalauti, kad apie darbdavio pasikeitimą būtų pranešta atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms nacionalinėje teisėje nustatyta tvarka,
- (b) reikalauti, kad keičiantis darbdaviui būtų tikrinama padėtis darbo rinkoje.

Vieno leidimo turėtojo teisė siekti tokio darbdavio pakeitimo gali būti sustabdyta ne ilgesniam kaip 30 dienų laikotarpiui, kol atitinkama valstybė narė patikrina padėtį darbo rinkoje ir tai, ar laikomasi Sąjungos arba nacionalinės teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Atitinkama valstybė narė per tas 30 dienų gali paprieštarauti darbo pakeitimui.

4. 1 dalyje nurodytu galiojimo laikotarpiu vienas leidimas nepanaikinamas bent trijų mėnesių laikotarpi, jei jo turėtojas yra bedarbis. Valstybės narės leidžia trečiosios šalies piliečiui būti jų teritorijoje, kol kompetentingos institucijos, jei tinkama, priima sprendimą pagal 3 dalies b punktą, net jei tas bent trijų mėnesių laikotarpis yra pasibaigęs.

III SKYRIUS

TEISĖ Į VIENODĄ POŽIŪRĮ

12 straipsnis

Teisė į vienodą požiūrį

1. Turi būti taikomas vienodas požiūris į 3 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus trečiųjų šalių darbuotojus, kaip ir į valstybės narės, kurioje jie gyvena, piliečius, atsižvelgiant į:

- a) darbo sąlygas, įskaitant darbo užmokestį ir atleidimą iš darbo, darbuotojų sveikatą ir saugą darbo vietoje;
- b) asociacijų laisvę ir laisvę jungtis į sąjungas bei būti darbuotojams ar darbdaviams atstovaujančių organizacijų nariais ar bet kurių kitų organizacijų, kurių nariai yra tam tikros profesijos atstovai, nariais, įskaitant naudojimąsi visais tokių organizacijų teikiamais privalumais, nedarant poveikio nacionalinėms viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo nuostatomis;
- c) švietimą ir ~~profesinį~~ mokymą;
- d) diplomų, pažymėjimų ir kitų profesinės kvalifikacijos dokumentų pripažinimą pagal atitinkamą nacionalinę tvarką;
- e) socialinės apsaugos sritis, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 883/2004;
- f) mokesčių lengvatas, jei darbuotojas mokesčių tikslais laikomas atitinkamos valstybės narės gyventoju;

- g) galimybę naudotis prekėmis ir paslaugomis bei visuomenei prieinamų prekių ir paslaugų pasiūla, įskaitant ~~būsto įsigijimo~~ ⇒ priegys prie viešojo ir privataus būsto gavimo ⇐ tvarką, kaip numatyta nacionalinėje teisėje, nedarant poveikio sutarčių sudarymo laisvei, vadovaujantis Sąjungos ir nacionaline teise;

- h) įdarbinimo tarnybų teikiamas konsultavimo paslaugas.
2. Valstybės narės gali nustatyti vienodo požiūrio taikymo apribojimus:
- a) pagal 1 dalies c punktą:
 - i) taikydamos jį tik tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba, buvo įdarbinti arba yra įregistruoti bedarbiais;
 - ii) netaikydamos jo tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kuriems ~~buvo leista atvykti~~ ⊗ buvo priimti ⊗ į jų teritoriją pagal Direktyvą 2016/801/ES ~~2004/114/EB~~;

iii) netaikydamos jo stipendijoms ir paskoloms studijoms bei pragyvenimui arba kitoms išmokoms ir paskoloms;

↓ 2011/98/ES

⇒ naujas

iv) susiedamos galimybę įgyti ~~universitetinį, aukštesnįjį ir profesinį išsilavinimą~~ ⇒ universitetinį ir aukštesnį nei vidurinį išsilavinimą ir mokymą bei profesinį rengimą ir mokymą ⇐, tiesiogiai nesusijusį su konkrečia darbo veikla, su konkrečiomis pagal nacionalinę teisę nustatytomis būtinomis sąlygomis, įskaitant kalbos žinias ir mokesčio už mokslą sumokėjimą;

↓ 2011/98/ES

b) apribodamos trečiųjų šalių darbuotojams pagal 1 dalies e punktą suteiktas teises; tačiau jos negali apriboti tokių teisių trečiųjų šalių darbuotojams, kurie ~~yra~~ dirba, buvo įdarbinti ne trumpesnę kaip šešių mėnesių laikotarpį arba yra įregistruoti bedarbiais.

Be to, valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalies e punktas šeimos išmokų atžvilgiu netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista dirbti valstybės narės teritorijoje ne ilgiau kaip šešis mėnesius, ~~trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo leista atvykti studijuoti, ☒ arba trečiųjų šalių piliečiams, kurie buvo priimti studijuoti ☒ arba trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leidžiama dirbti vizos pagrindu;~~

c) pagal 1 dalies f punktą mokesčių lengvatų atžvilgiu, taikydamos jį tik tais atvejais, kai trečiosios šalies darbuotojo šeimos nario, kuriam darbuotojas prašo skirti išmokas, registruota arba įprastinė gyvenamoji vieta yra atitinkamos valstybės narės teritorijoje;

d) pagal 1 dalies g punktą:

i) taikydamos jį tik tiems trečiųjų šalių darbuotojams, kurie dirba;

↓ 2011/98/ES

⇒ naujas

ii) apribodamos ~~galimybę įsigyti būstą~~ ⇒ prieigą prie viešojo būsto ⇐.

↓ 2011/98/ES

3. Teisė į vienodą požiūrį, kaip nustatyta 1 dalyje, nedaro poveikio valstybės narės teisei panaikinti pagal šią direktyvą išduotą leidimą gyventi, ne darbo tikslais išduotą leidimą gyventi ar kitą leidimą dirbti valstybėje narėje arba atsisakyti pratęsti jo galiojimą.

4. Į trečiąją šalį persikeliantys gyventi trečiųjų šalių darbuotojai arba trečiojoje šalyje gyvenantys maitintojo netekę tokių darbuotojų šeimos nariai, kurie įgyja tų darbuotojų teises, gauna su senatve, negalia ir mirtimi susijusias įstatyme nustatytas pensijas, grindžiamas darbuotojų ankstesniu darbu ir įgyjamas pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 3 straipsnyje nurodytus teisės aktus, tokiomis pačiomis sąlygomis ir tokių pačių dydžių, kaip ir atitinkamų valstybių narių piliečiai, kai jie persikelia gyventi į trečiąją šalį.

13 straipsnis

Stebėseną, rizikos vertinimas, patikrinimai ir sankcijos

1. Valstybės narės numato priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią galimiems darbdavių vykdomiems nacionalinių nuostatų, priimtų pagal 12 straipsnį, pažeidimams. Prevencinės priemonės apima stebėseną, vertinimą ir, kai tinkama, patikrinimus pagal nacionalinę teisę ar administracinę praktiką.
2. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų darbdaviams pažeidus pagal 12 straipsnį priimtas nacionalines nuostatas, taisykles. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės nedelsdamos praneša apie tas taisykles ir tas priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
3. Valstybės narės užtikrina, kad už darbo tikrinimą atsakingos tarnybos arba kitos kompetentingos valdžios institucijos ir, kai numatyta nacionalinėje nacionalinių darbuotojų veiklą reglamentuojančioje teisėje, darbuotojų interesams atstovaujančios organizacijos galėtų patekti į darbo vietą.

14 straipsnis

Skundų teikimo tvarkos supaprastinimas ir teisė kreiptis į teismą

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatyti veiksmingi mechanizmai, kuriais naudodamiesi trečiųjų šalių darbuotojai galėtų teikti skundus prieš savo darbdavius:
 - a) tiesiogiai arba
 - b) per trečiuosius asmenis, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus yra teisėtai suinteresuoti užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos, arba
 - c) per valstybės narės kompetentingą instituciją, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje.
2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalies b punkte nurodyti tretieji asmenys galėtų trečiosios šalies darbuotojo vardu arba jį remdami, gavę jo sutikimą, dalyvauti teisminėse ir (arba) administracinėse procedūrose, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos.
3. Valstybės narės užtikrina, kad trečiųjų šalių darbuotojai turėtų tokias pačias galimybes kaip ir valstybės narės, kurioje jie gyvena, piliečiai, naudotis:
 - a) apsaugos nuo atleidimo iš darbo ar kitokio priešiško darbdavio elgesio reaguojant į skundą įmonėje priemonėmis arba
 - b) bet kokiomis teisminėmis ir (arba) administracinėmis procedūromis, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos.

↓ 2011/98/ES

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1543 straipsnis

Palankesnės nuostatos

1. Ši direktyva taikoma nedarant poveikio palankesnėms nuostatomis, nustatytoms:
 - a) Sąjungos teisėje, įskaitant dvišalius ir daugiašalius susitarimus, sudarytus tarp Sąjungos arba Sąjungos ir jos valstybių narių ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių ir
 - b) dvišaliuose arba daugiašaliuose vienos ar kelių valstybių narių ir vienos ar daugiau trečiųjų šalių susitarimuose.
 2. Šia direktyva nedaromas poveikis valstybių narių teisei priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios yra palankesnės asmenims, kuriems ji yra taikoma.
-

↓ 2011/98/ES

⇒ naujas

1644 straipsnis

Plačiosios visuomenės informavimas

Kiekviena valstybė narė sudaro sąlygas plačiajai visuomenei ⇒ lengvai ⇐ susipažinti su reguliariai atnaujinama informacija:

- a) apie trečiųjų šalių piliečių ~~leidimo atvykti į jos teritoriją ir apsigyvenimo jos teritorijoje~~ ☒ priėmimo į jos teritoriją ir gyvenimo jos teritorijoje ☒, siekiant joje dirbti, sąlygas;
-

⇐ naujas

- b) apie visus dokumentinius įrodymus, kurių reikia prašymui parengti;
 - c) apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikoma ši direktyva, atvykimo ir gyvenimo sąlygas, įskaitant teises, pareigas ir procedūrines garantijas.
-

↓ 2011/98/ES (pritaikytas)

⇒ naujas

1745 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Periodiškai, o pirmą kartą ne vėliau kaip ☒ [...] ☒ ~~2016 m. gruodžio 25 d.~~, Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo valstybėse narėse ataskaitą ir siūlo pakeitimus, kuriuos ji laiko būtinais.

2. Kasmet, o pirmą kartą ne vėliau kaip ~~2014 m. gruodžio 25 d.~~ ☐ [...], valstybės narės pagal ~~2007 m. liepos 11 d.~~ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 862/2007⁶⁰ ~~dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos~~ pateikia Komisijai ☐ (Eurostatui) ☐ statistinius duomenis apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems per pastaruosius kalendorinius metus buvo suteiktas vienas leidimas, skaičių. ☐ Ties statistiniai duomenys turi būti susiję su ataskaitiniais vienu kalendorinių metų laikotarpiais, suskirstyti pagal sprendimo rūšį, priežastį, galiojimo laikotarpį ir pilietybę, perduodami per šešis mėnesius nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos. ☐

↓ 2011/98/ES (pritaikytas)

1846 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad ~~šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2013 m. gruodžio 25 d.~~ ☐ 2 straipsnio c punkto, 3 straipsnio 2 dalies, 4 straipsnio 1 ir 3 dalių, 5 straipsnio 2 dalies antros pastraipos, 7 straipsnio 1 dalies, 9 straipsnio, 11 straipsnio 2–4 dalių, 12 straipsnio 1 dalies g punkto, 12 straipsnio 2 dalies b punkto antros pastraipos, 12 straipsnio d punkto ii papunkčio, 13 straipsnio, 14 straipsnio ir 16 straipsnio būtų laikomasi ne vėliau kaip [dvejį metus nuo įsigaliojimo] ☐. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų ~~priemonių tekstus~~ ☐ teisės aktų nuostatų tekstą ☐.

Valstybės narės, priimdamos tas ~~priemones~~ ☐ nuostatas ☐, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. ~~Nuorodos pateikimo tvarką nustato valstybės narės.~~ Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvą, kurią panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio redakciją nustato valstybės narės. ☐

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

☐ 19 straipsnis ☐

☐ **Panaikinimas** ☐

☐ Direktyva 2011/98/ES, nurodyta I priedo A dalyje, panaikinama [kita diena po datos, nustatytos šios direktyvos 18 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje], nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvos, nurodytos I priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais. ☐

☐ Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą, ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę. ☐

⁶⁰ 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 862/2007 dėl Bendrijos migracijos statistikos ir tarptautinės apsaugos statistikos ir panaikinant Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 311/76 dėl statistinių duomenų rinkimo apie darbuotojus užsieniečius (OL L 199, 2007 7 31, p. 23).

~~2047~~ straipsnis

Įsigaliojimas ☒ ir taikymas ☒

Ši direktyva įsigalioja ☒ dvidešimtą ☒ ~~kita~~ dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

☒ 1 straipsnis, 2 straipsnio a ir b punktai, 2 straipsnio d ir e punktai, 3 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 2 dalies a, b, f ir h–k punktai, 3 straipsnio 3 ir 4 dalys, 4 straipsnio 2 ir 4 dalys, 5 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys, 6 straipsnis, 7 straipsnio 2 dalis, 8 straipsnis, 10 straipsnis, 11 straipsnio 1 dalis, 12 straipsnio 1 dalies a–f ir h punktai, 2 dalies a ir c punktai ir d punkto i papunktis, 3 ir 4 dalys ir 15 straipsnis taikomi nuo [kita diena po 18 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos datos]. ☒

↓ 2011/98/ES

~~2148~~ straipsnis

Adresatai

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė